

Kaupunginhallitus

30.03.2026

Espoon kaupunki

Kaupunginhallitus

Kokoustiedot

Aika 30.03.2026 klo 15:30 -
Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone, Virastopiha 2 C 1. krs.
Lisätietoja

Käsiteltävät asiat

Asian nro	Liitteen nro	Kokousasian otsikko	Sivu
1		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
2		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
3		Valtuuston päätösten laillisuusvalvonta	5
4		Keskusvaalilautakunnan jäsenen eronpyyntö ja täydennysvaali (Kv-asia)	7
5	1	Lausunto hallinto-oikeudelle työllisyyspalveluiden määräaikaisen asiantuntijan valinnasta tehdystä kunnallisvalituksesta	9
6	2	Vuoden 2025 tilinpäätös ja tuloksen käsittely (osittain Kv-asia)	11
7	3	Vuoden 2026 helmikuun kuukausiraportti	19
8	4 - 7	Vuoden 2026 valtionosuuspäätökset	21
9		Espoon kaupungin henkilöstöön liittyviä seurantatietoja vuodelta 2025	24
10	8	Espoon pyöräliikenteen edistämishjelman päivitys 2025	28
11	9 - 13	Maankäyttösopimusten osittaiset muutokset, Hannusranta 441416	30
12		Valtuustokysymys miten Espoo voi edistää valtuustossa hyväksytyjen toivomusten käsittelyä ja seurantaa toiminnan tuloksellisuuden vahvistamiseksi (Kv-asia)	33
13		Valtuustokysymys koulujen sijaisjärjestelyistä (Kv-asia)	37
14		Valtuustokysymys koulukiusaamiseen puuttumisesta (Kv-asia)	41
15		Valtuustokysymys vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten aamu-, iltapäivä- ja loma-ajan hoidon järjestämisestä Espoossa	46
16		Valtuustoaloite Espoon ohjelmasta nuorten aikuisten työllistymisen ja kouluttautumisen tukemiseksi (pöydälle 16.3.2026) (Kv-asia)	52
17		Valtuustoaloite vammaisneuvoston aseman turvaamisesta vastaavasti kuin nuorisovaltuustolla (Kv-asia)	61

18	Valtuustoaloite pyöräpaikkanormin joustavoittamisesta parempien pyörävarastojen mahdollistamiseksi (Kv-asia)	64
19	Lautakuntien ja jaostojen sekä viranhaltijoiden päätökset	68

Espoo 26.3.2026

Mervi Katainen
puheenjohtaja

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Kaupunginhallitus oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 26.3.2026 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

2

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Joel Vanhanen ja Risto Nevanlinna.

3**Valtuuston päätösten laillisuusvalvonta****Päätösehdotus**

Kaupunginjohtaja Kai Mykkänen

Kaupunginhallitus katsoo, etteivät valtuuston 23.3.2026 tekemät päätökset syntyneet virheellisessä järjestyksessä, valtuusto ei ylittänyt toimivaltaansa, eivätkä päätökset ole muutenkaan lainvastaisia, joten päätökset pannaan täytäntöön.

Lisäksi kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi valtuustossa 23.3.2026 hyväksytyt toivomukset.

Selostus

Valtuuston 23.3.2026 kokouksen pöytäkirja on nähtävillä kokousasiakirjoissa.

Valtuustossa 23.3.2026 hyväksytyt toivomukset:

- Valtuustoaloite sähköisen huutokaupan käytön laajentamiseksi hankinnoissa

Valtuusto toivoo, että sähköistä huutokauppaa hyödynnetään hankinnoissa lähtökohtaisesti, kun siitä arvioidaan saatavan kustannuksia suuremmat säästöt ja kun sen käyttö on hankinnan kohteen kannalta tarkoituksenmukaista.

- Valtuustokysymys oppilaskohtaisten tukitoimien toteutumisesta

Valtuusto toivoo, että oppimisen tuen uudistusta seurataan ja varmistetaan, että oppilaan oikeus tarvitsemansa tukeen toteutuu kaikissa Espoon kouluissa. Puutteiden ilmetessä valtuusto toivoo, että toimialalla ryhdytään viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta oppilaan oikeus tarvitsemaansa tukeen toteutuu.

Valtuusto toivoo, että päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa työskentelevien kokemaa väkivaltaa selvitetään, ja väkivallan ehkäisemiseksi laaditaan toimenpideohjelma.

- Valtuustoaloite matkailutulojen merkittävästä kasvattamisesta

Valtuusto toivoo, että matkailun markkinoinnissa ja kehittämisessä hyödynnetään koko Espoon kaupunkikeskusten verkostoa ja kerätään espoolaisten ideoita siitä, millaisia attraktioita matkailumarkkinoinnissa voitaisiin nostaa esille.

Valtuusto toivoo, että Visit Espoo toisi valtuustolle lisätietoja matkailun ja siihen liittyvän kaupunkimielikuvan kehittämisestä, haasteista ja

tavoitteista. Näin voidaan tukea Espoon matkailun kehittämistä, mahdollisuuksia ja matkailutulojen kasvua.

- Valtuustoaloite lasten kohtuuhintaisen hevosharrastamisen mahdollistamiseksi Espoossa

Valtuusto toivoo, että kaupunki huomioi Espoo-tarinassa mainitun eläinten hyvinvoinnin edistämisen toimiessaan yhteistyössä hevosalan yrittäjien kanssa ja edellyttää hevosten luontaisten käyttäytymistarpeiden toteutumista hevosten sekä fyysistä että psyykkistä terveyttä tukevalla tavalla.

Valtuusto toivoo, että kaupunki huomioi harrastustukia koskevassa viestinnässään hevosharrastamisen ja sen erityispiirteet.

Valtuusto toivoo, että Espoo edistää eri toimialojen (kuten nuoriso-, opetus-, liikunta-, kaupunkiympäristö- ja kaupunkitekniikan sekä järjestöjen ja hyvinvointialueen) yhteistyötä monipuolisen lasten ja nuorten kohtuuhintaisen hevostoiminnan järjestämiseksi.

- Valtuustoaloite Kaikukortin laajentamiseksi kokeiluna myös liikuntapalveluihin

Valtuusto toivoo, että jatkoa varten selvitetään mahdollisuus päästä Kaikukortilla myös uimahalliin tai kuntosalille, esimerkiksi tiettyinä hiljaisempina aikoina.

Hyväksytyt toiveet lähetetään tiedoksi myös niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan toivomus liittyy.

Päätös

Kaupunginhallitus 30.03.2026

4

Keskusvaalilautakunnan jäsenen eronpyyntö ja täydennysvaali (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee keskusvaalilautakunnan jäseneksi Jutta Kuru-Kallioniemen (PerusS) tilalle ____ (PerusS).

Käsittely

Päätös

Selostus

Jutta Kuru-Kallioniemi (PerusS) on 20.3.2026 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa luottamustoimestaan keskusvaalilautakunnan jäsenenä perusteenaan henkilökohtaiset syyt.

Vaalilain 13 § mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta.

Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Kuntavaaleissa 2025 tällaisia ryhmiä oli yhteensä 15.

Keskusvaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten on täytettävä yleiset vaalikelpoisuuden edellytykset (kuntalaki 71 §). Lautakunnan alainen

kunnan palveluksessa oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen
keskusvaalilautakuntaan (kuntalaki 74.1 §).

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset.
Kunnallisten toimielinten valintaa koskee Tasa-arvoL 4 a §, jonka mukaan
kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään
40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä.

Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä.
Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten
kohdalla. Puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.
Keskusvaalilautakunnan jäsenistä on oltava naisia ja miehiä vähintään
kaksi ja varajäsenistä vähintään kuusi.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

5

Lausunto hallinto-oikeudelle työllisyyspalveluiden määräaikaisen asiantuntijan valinnasta tehdystä kunnallisvalituksesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Aaltonen Matti

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukaisen lausunnon kunnallisvalitukseen työllisyyspalveluiden määräaikaisen asiantuntijan valinnasta.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kaupunginhallitus hylkäsi päätöksellään 24.11.2025 § 342 työllisyyspalveluiden palvelupäällikön päätöksestä 1.10.2025 § 1 tehdyn, 9.10.2025 päivätyn oikaisuvaatimuksen. Kaupunginhallituksen päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitukselta lausuntoa valituksen johdosta 1.4.2026 mennessä. Liitteen mukaisessa lausunnossa vaaditaan, että valitus on hylättävä perusteettomana.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Ei julkaista, 20.3.2026 lausunto hallinto-oikeudelle työllisyyspalveluiden määräaikaisen asiantuntijan valinnasta tehtyyn valitukseen, sisältää henkilötietoja

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

10/69

Kaupunginhallitus

30.03.2026

Oheismateriaali

- Ei julkaista, HHO lausuntopyyntö 2.3.2026,Dno 936_2026 valittaja päätös KH 24.11.2025 342, sisältää henkilötietoja
- Ei julkaista, Kunnallisvalitus_03022026_HelsinginHAO, sisältää henkilötietoja

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

6

Vuoden 2025 tilinpäätös ja tuloksen käsittely (osittain Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus

1

allekirjoittaa Espoon kaupungin vuoden 2025 tilinpäätöksen ja toimittaa sen tilintarkastajille tarkastettavaksi

2

saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen edelleen valtuustolle käsiteltäväksi,

3

oikeuttaa konsernihallinnon tekemään tilinpäätökseen mahdolliset tekniset tarkistukset.

4

ehdottaa valtuustolle vuoden 2025 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Peruskaupunki vähentää poistoeroa 10 752 842,25 euroa.

Tilapalvelut-liikelaitos vähentää poistoeroa 5 014 750,03 euroa.

Vahinkorahasto: ylijäämä 1 400 413,90 euroa lisätään rahaston edellisten tilikausien ylijäämään.

Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto: ylijäämä 1 031 110,86 euroa lisätään rahaston edellisten tilikausien ylijäämään. Rahaston edellisten tilikausien ylijäämä 297 102,43 euroa siirretään rahastopääomaan.

Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto: ylijäämä 46 729 590,91 euroa lisätään rahaston edellisten tilikausien ylijäämään. Rahaston pääomaan tehdään sääntöjen mukainen inflaatiokorjaus vuoden 2025 kuluttajahintaindeksin mukaisesti. Edellisten tilikausien ylijäämästä siirretään 1 049 065,16 euroa rahastopääomaan.

Kaupunginhallitus

30.03.2026

Kaupungin tilikauden ylijäämä 126 585 792,48 euroa lisätään oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

Esitykset sisältyvät laadittuun tilinpäätökseen.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Lisäksi tilinpäätökseen sisällytetään konsernitilinpäätös. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kaupunginhallituksen jäsenet ja kaupunginjohtaja.

1. Talouden epävarmuus vaikeutti talouden ennustamista – oman toiminnan ennustamiseen ja tilannekuvaan kiinnitettävä huomiota

Vuoden 2025 aikana verotulojen kertymiin liittyi epävarmuuksia, sillä talouden kasvu viivästyi ja työttömyysluvut olivat kasvussa. Verotulojen ennakoitiin jo keväällä jäävän reilusti talousarviosta, sillä alkuvuoden tilitykset toteutuivat alhaisina. Valitettavasti suunta ei kääntynyt loppuvuodenkaan aikana ja verotulot jäivät lopulta yli 30 milj. euroa talousarviosta. Rakenteelliset uudistukset tekevät verotulojen kehityksen vertailun vaikeaksi, sillä viime vuosina verotuloissa ja valtionosuuksissa on ollut useita poikkeuseriä tai muutoksia jaksotuksissa. Näin oli myös vuoden 2025 osalta, sillä valtio oikaisi loppukeväästä kunnille vuonna 2024 liikaa maksettua verotuloa.

Verotulojen lisäksi talouden suhdanteesta riippuvaisia tuloja ovat maanmyyntitulot, joiden arvioitiin keväästä lähtien jäävän talousarviosta. Tilanne ei myöskään niiden osalta muuttunut olennaisesti. Kaikkiaan ulkoiset tulot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Yhtenä tekijänä ovat maankäyttösopimustuotot, jotka ylittyivät. Ne edellyttävät kuitenkin vastaavat määrärahanlisäykset investointeihin, joten kokonaisuutena niillä ei ole taloutta tasapainottava vaikutus. Tulot ylittyivät myös mm. kotoutumisen laskennallisessa kuntakorvauksessa sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotoissa.

Verotulojen ja maanmyyntitulojen negatiivista poikkeamaa lievensi toimintakulujen alittuminen. Kokonaisuutena toimintatulot alittuivat 37,5 milj. euroa. Huolimatta toimintakulujen alittumisesta, toimintakulut kasvoivat ennätyselliset 5,6 prosenttia eli 76 milj. euroa. Samaan aikaan verotulot kasvoivat edellisvuodesta vain 0,4 prosenttia eli 3 milj. euroa. Tämä kuvastaa talouden rakenteellista epätasapainoa.

Toimintakulujen alittumiseen liittyi monia syitä ja niitä tuotiin esille erityisesti loppuvuodesta. On kuitenkin tärkeää, että ennustamisen tarkkuutta kehitetään oikean tilannekuvan saamiseksi. Tämä sama edellytys koskee konsernia, jota kaupunki vahvasti rahoittaa. Huomioitavaa myös on, että syksyn ennusteet ovat toimineet vuoden 2026 talousarvion pohjana. Josta syystä kuluvan vuoden talousarvion lähtökohdat ovat runsaammat, mitä vielä talousarviota laadittaessa arvioitiin.

Kaupungin tulokseksi muodostui n. 111 milj. euroa, mikä on lähes 57 milj. euroa talousarviota parempi. Kaupungin tulosta kasvattivat rahoitustuotot, jotka toteutuivat yli 40 milj. euroa talousarviota paremmin. Rahoitustuotot olivat n. 60 prosenttia kaupungin tuloksesta. Vuosikate ja tulos eivät olleet riittäviä toiminnan ja investointien rahoittamiseen. Kaupungin ei kuitenkaan tarvinnut käyttää lainanottovaltuuttaan hyvän kassatilanteen takia.

2. Espoo kasvaa voimakkaasti - lasten ja nuorten määrän kasvu poikkeaa merkittävästi valtakunnallisesta kehityksestä

Espoo kasvaa voimakkaasti, mikä näkyy erityisesti lasten ja nuorten määrän kasvuna. Väestönkasvu on ollut vahvaa ja erityisesti viime vuosina Espoo on kasvanut eniten verrattuna muihin isoihin kaupunkeihin. Ennakkotietojen mukaan Espoon väestönmäärä kasvoi 5 350 asukkaalla. Vuoden lopussa väkiluku oli 326 280. Väestömäärän kasvu oli 1,7 prosenttia.

Espoon väestöstä yli 83 000 henkilöä on vieraskielisiä ja heidän osuutensa väestöstä on 25,5 prosenttia. Vieraskielisten osuus väestöstä kasvaa vuosittain ja kehitys on voimistuva.

Väestönkasvu on tasaantunut muutamien viime vuosien huippulukemista, mutta kasvu on edelleen suurta ja poikkeaa olennaisesti koko valtakunnan yleisestä tasosta. Valtakunnallisesti on nähtävissä, että lasten ja nuorten määrä on laskemassa muualla kuin Suomen suurimmissa kaupungeissa. Koko Suomen väestönkasvusta yli 90 prosenttia tulee pääkaupunkiseudulta ja trendi vain voimistuu.

3. Työttömien määrä korkeimmillaan vuoden 2020 pandemiahuipun jälkeen

Työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa joulukuun lopussa 11,5 prosenttia. Vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna Espoossa oli

joulukuun lopulla työttömiä 9,5 prosenttia (1 653 henkeä) enemmän ja työttömien osuus työvoimasta oli 0,6 prosenttiyksikköä suurempi.

Työttömien määrä on kasvanut yhtäjaksoisesti vuoden 2023 maaliskuusta lähtien. Työttömyyden kasvua on ollut etenkin alle 25-vuotiaissa ja pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt. Alle 25-vuotiaiden työttömien osuus samanikäisestä työvoimasta oli vuoden 2025 lopulla 13,1 prosenttia kun vuotta aiemmin se oli 10,5 prosenttia ja kuusi vuotta aiemmin 6,9 prosenttia. Vuoden 2025 lopulla Espoossa oli 7 875 pitkäaikaistyötöntä, mikä oli 25,7 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin ja peräti noin 2,3-kertainen määrä kuuden vuoden takaiseen verrattuna

Avointen työpaikkojen määrä on supistunut vuodentakaiseen verrattuna vuoden 2022 marraskuusta lähtien. Espoon työllisyyspalveluissa oli vuoden 2025 lopulla 564 avointa työpaikkaa, mikä oli 5,8 prosenttia (35 työpaikkaa) vähemmän kuin vuotta aiemmin.

4. Rahoitustuotot ja menojen alittuminen tasoittivat heikkoa verotulokehitystä

Kaupungin tulos oli 110,8 milj. euroa, mikä on 56,7 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempi. Tulosta paransivat rahoitustuotot, jotka toteutuivat yli 40 milj. euroa talousarviota parempana. Lisäksi toimintakulut alittivat talousarvion 37,5 milj. eurolla. Nämä paikkasivat verotulojen heikkoa kehitystä ja verotulojen jäämistä 31 milj. eurolla talousarviosta. Kokonaisuudessaan kaupunki sai rahoitustuottoja n. 67 milj. euroa, joten niiden merkitys viime vuoden tuloksen muodostumisessa on merkittävä.

Ulkoisia toimintatuottoja kertyi n. 370 milj. euroa, joka jää hieman alle alkuperäisen talousarvion. Vaikka toimintatuotot kokonaisuudessaan näyttävät toteutuvan lähelle talousarviota, on erien sisällä merkittäviä eroja. Yleinen taloustilanne vaikutti maanmyyntituottoihin, jotka jäivät tulotavoitteestaan yhteensä 22 milj. euroa.

Toimintatuottojen kertymää nosti mm. maankäyttösopimusten tuotot, laskennallinen kotoutumiskorvaus, varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot, perusopetuksen maksutuotot sekä kaupunkitekniikassa alueiden käyttöluopatutot.

Ulkoiset toimintakulut olivat 1 418 milj. euroa. Toimintakulujen alituksesta huolimatta toimintakulut kasvoivat 5,6 prosenttia eli 76 milj. euroa. Menojen kasvu on liian suuri erityisesti huomioiden talouden yleistilanne.

Muutamilla tulosityksiköillä oli kuluylityksiä, kuten suomenkielisessä perusopetuksessa ja työllisyyspalveluissa. Vastaavasti keskeisimmät toimintakulujen alitukset tapahtuivat konsernihallinnossa tietohallinnon ostopalveluissa ja keskitetyissä palkkavarauksissa. Toimintakulujen alituksia oli useilla muillakin tulosityksiköillä, kuten suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa, liikunnassa ja urheilussa, kaupunkitekniikassa sekä

Tilapalvelut-liikelaitoksessa. Lisäksi Länsimetron vastikekulut ja HSL:n kuntaosuus toteutuivat arvioitua pienempinä. Pelkästään Länsimetron ja HSL:n yhteisvaikutus oli lähemmäs lähes 17 milj. euroa.

Määrärahamuutokset tuotiin valtuuston käsittelyyn käyttötalouden osalta osavuositarkastus 3:n yhteydessä, jotta muutostarpeet olisivat mahdollisimman realistisia. Käyttötaloudessa ja investoinneissa oli kuitenkin poikkeamia, joita ei ennakoitu osavuositarkastukseen.

Toimialojen ja tulosyksiköiden tulee kiinnittää erityistä huomiota ennusteiden laadintaan ja hyödyntää mm. johtamisen ja talousohjauksen tietojärjestelmän (JoTo) mahdollistamaa analytiikkaa. Samoin konsernin tulee pystyä ennakoimaan omaa tulokehitystään ja ennakoimaan kuntaosuuksia nykyistä tarkemmin. Näin pystytään tuottamaan laadukkaampaa tilannekuvaa kaupungin taloudellisesta tilanteesta.

Verorahoitusta kertyi 1 287,4 milj. euroa. Verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) alitti lopulta alkuperäisen talousarvion 25,1 milj. eurolla. Verotulot kasvoivat vain 0,4 prosenttia eli 3 milj. euroa. Verotulojen kehityksen arviointi vuoden aikana onnistui melko hyvin, vaikka veroarviot olivat talousarviota laadittaessa liian positiiviset. Verotuloarviot perustuvat talousarviota laadittaessa ja seuranta tehtäessä valtiovarainministeriön arvioihin ja Kuntaliiton ylläpitämiin verotuloennustekehikoihin. Ennustamista vaikeuttaa merkittävästi se, miten yleinen taloustilanne ja työttömyyden kasvu lopulta vaikuttavat verotulojen toteumaan. Talouskehityksen epävarmuuden lisäksi verojen ennustamista vaikeutti valtion tekemät oikaisut kalenterivuosien välillä.

Kunnallisveroa kertyi 525 milj. euroa eli 31 milj. euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän. Verovuoden 2024 kunnallisveron oikaisu oli Espoolle 20,1 milj. euroa negatiivinen. Kunnallisverokertymä pieneni edellisvuodesta 0,3 prosenttia eli 1,7 milj. euroa, ilman vuoden 2025 negatiivisia oikaisuja kasvua oli n. 3,5 prosenttia.

Kiinteistöveroa tilitettiin 168 milj. euroa ja se kasvoi 6 milj. euroa eli 3,5 prosenttia edellisvuodesta. Kiinteistövero ylitti 0,5 milj. euroa alkuperäisen talousarvion. Osa vuoden 2025 kiinteistöveroista erääntyy maksettavaksi vuoden 2026 puolella tammi- ja helmikuussa.

Yhteisöveroa kertyi 140 milj. euroa eli talousarvion mukaisesti. Yhteisövero pieneni 0,7 prosenttia eli 1 milj. euroa edellisvuodesta. Valtakunnallisesti yhteisövero laski ennakotietojen mukaan 3,8 prosenttia vuonna 2025. Lopulliset tiedot tarkentuvat verotuksen valmistuttua.

Valtionosuuksia tilitettiin Espoolle 455 milj. euroa. Huomioitavaa kuitenkin on, että valtionosuuksiin luokitellaan sote-erät eli muutosrajoitin ja siirtymätasaus. Niiden osuus valtionosuuksista on n. 156 milj. euroa eli yli 34 prosenttia. Sote-erät lasketaan valtionosuuksiin, joita ne tosiasiallisesti eivät ole. Sote-erät ovat Espoolta liikaa leikattua verotuloa, mitä

kompensoidaan vain osittain Espoolle takaisin. Näin ollen Espoo menettää joka vuosi osan sille kuuluvista verotuloista.

Rahastojen markkina-arvot kasvoivat vuonna 2025 kun sekä korot että osakkeet tuottivat molemmat kohtalaisesti. Rahastojen tuotot vaihtelivat 3,2 prosentin ja 6,5 prosentin välillä (markkina-arvoin). Rahastojen kirjanpidollinen tulos oli 49,8 milj. euroa alkuperäisen talousarvion ollessa 16,5 milj. euroa. Kesäkuussa kirjattiin noin 18,0 milj. euroa myyntivoittoja, kun yhdessä varainhoitosalkussa tehtiin laajempia tuotemuutoksia eri osuussarjoihin ja strategioihin. Sijoitusvuosi oli kokonaisuudessaan värikäs, erityisesti Trumpin takia, mikä lisäsi rahastojen kaupankäyntiaktiiviteettia. Varainhoitajat säätivät osakepainoja aktiivisesti uutisvirran mukana, mikä johti ennakoitua suurempiin realisoituneisiin tuottoihin kirjanpidossa.

Vuosikatteen muodostui 316 milj. euroa ja tilikauden tulokseksi 110,8 milj. euroa.

5. Espoon investointitaso korkea - nettoinvestoinnit lähes 330 milj. euroa

Kaupungin nettoinvestoinnit olivat yhteensä 342 milj. euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta n. 5 milj. eurolla. Uudisrakentamisen määräraha oli 69,3 milj. euroa ja toteuma 53,8 milj. euroa. Hankekohtaisia jaksotuksista johtuvia alituksia oli yhteensä 17,6 milj. euroa.

Infrarakentamisen määrärahat olivat yhteensä 167 milj. euroa ja toteuma 147 milj. euroa. Infrarakentamisen peruskaupungin hankkeista kaupunkiradan investointimenot Rantaradanbaana ja Leppävaara projekti alittivat talousarvion. Hankkeen omatoimirakentamisen pientaloalueet investointimenot alittivat talousarvion, johtuen rakentamistöiden viivästymisestä.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli n. 12 milj. euroa negatiivinen, joten vuosikate ei riittänyt investointien rahoitukseen. Rahavirta toteutui kuitenkin alkuperäistä talousarviota parempana. Tulosta paransivat rahastojen tuotot, jotka pääosin ohjataan rahastoihin ja ne eivät suoraan paranna palvelutuotannon rahavirtaa.

Talousarviolainoja ei nostettu hyvän kassatilanteen ansiosta. Lainakantaa lyhennettiin 52,9 milj. eurolla. Kaupungin lainasalkusta (737,3 milj. euroa) oli kiinteäkorkoista lainaa 73,59 prosenttia ja lainasalkun keskikorko 1,03 prosenttia. Kaupungin kassatilanne oli hyvällä tasolla ja kassasijoitukset tuottivat vuoden aikana noin 3,1 prosenttia eli 10 milj. euroa. Niillä pystyttiin kattamaan myös lainojen korot, jotka olivat 7,9 milj. euroa.

6. Espoo-konsernin vuosikate pieneni - investoinnit kasvoivat

Konsernin tulos vuonna 2025 oli 26 milj. euroa ylijäämäinen. Vuosikate parani edellisvuodesta 2 milj. euroa.

Konsernin investointiohjelma jatkui edellisvuosien tapaan laajamittaisena. Koko Espoo-konserni investoi vuonna 2025 398 milj. eurolla. Kaupungin osuus konsernitilinpäätökseen yhdisteltävistä bruttoinvestoinneista oli 258 milj. euroa ja konserniyhteisöjen 140 milj. euroa. Rahoitusosuudet investointimenoihin olivat 12 milj. euroa. Konsernin nettoinvestoinnit olivat 386 milj. euroa eli 23 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Investointien tulorahoitus oli 107,4 prosenttia.

Konsernin lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 3 663 milj. euroa ja se pieneni vuodessa 119 milj. euroa. Lainakanta asukasta kohden oli 11 227, joka on 555 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Suurin osa konsernin lainakannasta koostui kaupungin lainojen lisäksi Länsimetro Oy:n, Espoon Asunnot Oy:n ja Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) vieraasta pääomasta.

Oikaistu lainakanta (Espoon Asunnot Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän lainat sekä Länsimetro Oy:n lainoista Helsingin osuus vähennettynä) oli 2 322 milj. euroa eli 94 milj. euroa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Oikaistu lainakanta asukasta kohden oli 7 118, kun se vuotta aikaisemmin oli 7 527 euroa.

7. Kaupunkitasoisten tulostavoitteiden toteutuminen

Espoo-tarinassa on vuosille 2021–2025 määritelty kaupungille seitsemän valtuustokauden tavoitetta. Vuodelle 2025 on asetettu yhteensä 26 kaupunkitasoista tulostavoitetta, joiden tarkoituksena oli edistää valtuustokauden tavoitteiden toteutumista. Tulostavoitteista 12 arvioidaan toteutuneen ja kahdeksan arvioidaan toteutuneen osittain. Kuuden tulostavoitteen osalta havaitaan poikkeamia. Kokonaisuudessaan tulostavoitteista arvioidaan toteutuneen vähintään osittain 77 %.

Poikkeamat painottuvat lasten ja nuorten hyvinvointiin, talouden tavoitteisiin sekä suhdannetilanteen heijastumiin elinvoimassa ja työllisyydessä. Koulukiusaamiseen ja kouluväkivaltaan liittyvät mittarit ovat heikentyneet: aikuisten puuttumista kiusaamiseen ”lähes aina” kokeneiden osuus on laskenut 41,1 prosenttiin (47,1 %). Lasten ja nuorten hyvinvoinnissa ”Voin koulussa hyvin” -mittari on laskenut 46,3 prosenttiin (48,7 %). Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman (TakE) tuottavuustavoitteet jäivät saavuttamatta, vaikka kaupungin toimintamenot kokonaisuutena pysyivät talousarviossa. Elinvoiman osalta yritystyöpaikkojen määrä on laskenut, ja nuorisotyöttömyys on noussut 13,1 prosenttiin, mikä on selvästi tavoitetasoa korkeampi. Kotouttamisen tuloksellisuudessa keskeiset erot (mm. oppimistuloksissa ja työttömyydessä) eivät ole kaventuneet tavoitellusti.

Samanaikaisesti Espoo on saavuttanut monia merkittäviä onnistumisia. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen työvoiman saatavuus on parantunut:

kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien, erityisopettajien ja lastenhoitajien osuudet ovat nousseet ja perusopetuksessa kelpoisten hakijoiden määrä työpaikkaa kohden on selvästi lähtöarvoa korkeampi. Palvelutuotannon kustannusvaikuttavuutta on edistetty laajalla digitalisaatio- ja ICT-toimeksiantojen kokonaisuudella, ja kaupunki- ja kuntapalvelututkimuksessa palvelutyytyväisyyden indeksit ovat parantuneet. Kestävien kulkutapojen osuus on 59 prosenttia (53 %) ja turvallisuuden häiriöindeksi on laskenut. Ilmastopäästöt ovat laskeneet ja asukaskohtaiset päästöt ovat pienentyneet, ollen edelleen pääkaupunkiseudun pienimmät (2,2 t). Lisäksi startup-yritysten rahoitus on kasvanut merkittävästi ja kansainvälisille osaajille suunnattujen palvelujen osallistujamäärät ovat ylittäneet tavoitetason.

8. Mahdolliset tarkistukset

Tarkastuksessa mahdollisesti esiin nousevien tilinpäätöksen tarkistusten tekemiseksi esitetään, että konsernihallinto oikeutetaan tekemään teknisiä tarkistukset tilinpäätökseen. Mahdolliset tarkistukset eivät voi muuttaa tilikauden tulosta tai päätöksessä esitettyä tilikauden tuloksen käsittelyä.

Päätöshistoria

Liitteet

2 Tilinpäätös 2025

Oheismateriaali

- Tilinpäätöksen esitys 2025
- Vuosittainen hyvinvointiraportointi 2025

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

7

Vuoden 2026 helmikuun kuukausiraportti

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus merkitsee liitteenä olevan vuoden 2026 helmikuun kuukausiraportin tiedoksi

Käsittely

Päätös

Selostus

Vuoden 2026 väestönkasvun ennakoidaan olevan viime vuoden tasoa. Espoon väestö kasvoi tammikuussa vain 75 hengellä, mikä on 250 henkeä viime vuoden tammikuuta vähemmän. Väestön kasvuksi tänä vuonna ennakoidaan alustavasti noin 5 600 henkeä.

Työttömyyden kasvu jatkui alkuvuonna, mutta kasvuvauhti on tahtunut. Espoossa oli helmikuun lopussa työttömien määrä 18 906. Työttömien osuus työvoimasta oli 11,2 prosenttia, vuotta aiemmin 11,0 prosenttia.

Kunnallisveron toteutumiseen liittyy merkittävää epävarmuutta. Vuoden 2025 verotulokasvu jäi alhaiseksi, joka heikentää pohjaa ja vuoden 2026 talousarvion tulotavoitteen saavuttamista. Viimeisimmät ennusteet näyttävät kunnallisveron toteutuvan talousarviota heikompana, mutta kuukausiraportin ennuste on vielä arvioitu talousarvion mukaisena. Verotuloennustetta tarkennetaan tulevien kuukausiraporttien yhteydessä.

Ulkoisten tuottojen ennuste on helmikuun lopun tilanteessa lähes talousarvion mukainen, mutta esimerkiksi maanmyynnin osalta tulotavoitteen toteutumisessa saattaa olla riskejä. Vuoden ollessa vielä näin alussa, on kuitenkin liian aikaista ennakoida tilannetta. Ulkoisten kulujen ennustetaan alittavan talousarvion, lähinnä tietohallinnon ja HSL:n kuntaosuuden takia. Huomioitava kuitenkin on, että työllisyystilanne aiheuttaa riskiä työttömyysetuuksien ylittymiseen. Tätäkin tilannetta tarkennetaan seuraavissa kuukausiraporteissa, kun alkuvuoden toteumatietoa on enemmän käytettävissä.

Vuosikatteen ja tuloksen arvioidaan tällä hetkellä toteutuvan 10,3 milj. euroa talousarviota parempana.

Päätöshistoria

Liitteet

3 KH-raportti 2026 2

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

8 Vuoden 2026 valtionosuuspäätökset

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

1 merkitsee tiedoksi Espoon kaupungin saamat valtionosuuspäätökset vuodelle 2026,

2 oikeuttaa konsernihallinnon laatimaan yhdessä toimialojen kanssa vuoden 2026 valtionosuuspäätöksiä koskevat mahdollisesti tarvittavat oikaisuvaatimukset.

Käsittely

Päätös

Selostus

Espoon kaupunki on vastaanottanut seuraavat vuoden 2026 valtionosuuksia koskevat päätökset:

- Valtiovarainministeriön päätös Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026
- Valtiovarainministeriön päätös Kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2026
- OKM Valtionosuus-rahoituspäätös 2026

Kuntien peruspalvelujen valtionosuudet perustuu lakiin (618/2021) kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus ja kulttuuriministeriön valtionosuudet lakiin (1705/2009) opetus ja kulttuuritoimen rahoituksesta.

Peruspalvelujen valtionosuuden valtionosuustehtävien laskennallisten kustannusten ja kunnan omarahoitusosuuden lisäksi valtionosuuteen vaikuttaa syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat.

Valtiovarainministeriö on tehnyt päätöksen kaupungin peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021) 18.12.2025 ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksista vuotta 2026 koskien. Valtiovarainministeriö on 18.12.2025 tehnyt päätöksen myös kotikuntakorvauksen perusosasta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on 30.12.2025 tehnyt lisäksi päätöksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuudesta.

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirrettiin yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuva muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus. Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta.

Kunnille myönnetään valtionosuuksia yhteensä 4 178 milj. euroa vuonna 2026 (4 056 milj. euroa vuonna 2025). Valtionosuudet nousivat 122 milj. euroa eli 3 % (asukasta kohden kasvua 18 euroa).

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus on yhteensä 3511 milj. euroa vuonna 2026 (3 328 milj. euroa vuonna 2025). Kuntien peruspalvelujen valtionosuudet nousevat viime vuodesta 182 milj. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,7 prosenttiyksikköä ja on 25,72 vuonna 2026 (25,02 vuonna 2025).

Kunnille myönnetään lisäksi verotulomenetysten korvauksia yhteensä 527 milj. euroa vuonna 2026 (540 milj. euroa vuonna 2025). Verotulomenetysten korvaukset vähenevät 13,5 milj. euroa.

Espoon kaupungin peruspalvelujen valtionosuus vuodelle 2026 on yhteensä 471 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuus sisältää 151 milj. euroa Sote-eriä (Muutosrajoitin 116 milj. ja järjestelmämuutoksen tasaus 35 milj.) Vuoden 2026 siirtymätasaus pienenee Espoon osalta 5 milj. euroa vuodesta 2025. Sote-uudistukseen liittyvä siirtymäkausi ulottuu vielä vuoteen 2027. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (tulopohjan

tasaus) on -25 milj. euroa, jolloin Espoon kaupungille tilitettävä peruspalvelujen valtionosuus on 446 milj. euroa.

Lisäksi valtionosuuteen sisältyy veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus 21,8 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen sekä vapaan sivistystyön rahoitus 6,9 milj. euroa.

Valtiovarainministeriön kuukausittain tilittämä summa sisältää valtionosuuksien lisäksi opetuksen kotikuntakorvaukset. Espoon vuoden 2026 kotikuntakorvaustulot ovat 3,7 milj. euroa ja kotikuntakorvausmenot - 22,8 milj. euroa.

Valtiovarainministeriön tilitettävä summa Espoon kaupungille on yhteensä 455,2 milj. euroa, sisältäen 474,2 milj. euroa valtionosuuksia ja -19 milj. euroa kotikuntakorvauksia.

Konsernihallinto tekee yhteistyössä toimialojen kanssa päätösten tarkistukset ja mahdollisesti tarvittavat oikaisuvaatimukset. Oikaisuvaatimukset on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksi saannista.

Valtionosuuspäätökset ja niiden perusteita koskevat asiakirjat ovat kokousasiakirjoissa.

Päätöshistoria

Liitteet

- 4 Maksuerittely Espoo 2026
- 5 OKM valtionosuus rahoituspäätös 2026
- 6 Päätös kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2026
- 7 Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

9

Espoon kaupungin henkilöstöön liittyviä seurantatietoja vuodelta 2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Kunnas Jere

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi Espoon kaupungin henkilöstöön liittyvät seurantatiedot vuodelta 2025.

Käsittely

Päätös

Selostus

Henkilöstömäärä kasvoi työllisyysasioiden siirron myötä

Kaupungin henkilöstömäärä oli vuoden 2025 lopussa 11 362 ja se kasvoi vuoden aikana noin 250 henkilöllä. Kasvu johtui valtion työllisyydenhoidon henkilöstön siirtymisestä kaupungin palvelukseen vuoden 2025 alussa. Muissa palveluissa henkilöstömäärä pysyi ennallaan tai laski hieman. Erityisesti määräaikaisen henkilöstön määrä väheni vuoden aikana. Vakinaisessa palvelussuhteessa oli henkilöstöstä 79 prosenttia ja määräaikaisessa 21 prosenttia. Henkilöstöstä noin 76 prosenttia työskenteli kasvun ja oppimisen toimialalla.

Vuoden aikana tehtyjen henkilötyövuosien määrä oli joulukuun 2025 lopussa KT:n suosituskäytännön mukaisesti 10 517 (10 181 vuonna 2024).

Henkilöstön sukupuolijakauma pysyi lähes ennallaan, ja naisten osuus oli 79,3 prosenttia. Kaupungin henkilöstön keski-ikä laski hieman ja se oli 45 vuotta. Vieraskielisten työntekijöiden osuus henkilöstöstä pieneni jonkin verran vuoden aikana. Vuoden 2025 lopussa osuus oli 10,8 prosenttia

(11,4 prosenttia vuonna 2024). Äidinkielenään suomea puhui 80,1 ja ruotsia 7,9 prosenttia henkilöstöstä.

Työvoiman saatavuus parani

Työvoiman saatavuus kaupungin tehtäviin parani vuoden aikana. Sekä yleinen hakijamäärä että tehtävien kelpoisuusehdot täyttävien hakijoiden määrä kaupungin tehtäviin kasvoi edellisvuodesta. Tähän vaikutti paitsi yleinen talous- ja työllisyystilanne myös se, että kaupungin tarjoamien avointen työpaikkojen, erityisesti määräaikaisten työpaikkojen määrä väheni edellisvuosista selvästi. Kaupungin vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus laski (9,4 prosentista kahdeksaan prosenttiin) ja tämä osaltaan pienensi työvoimatarvetta. Tästä huolimatta oli tehtäväalueita, joissa pula osaavista työntekijöistä jatkui; erityisesti ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen ja opetukseen, suomenkieliseen erityisopetukseen sekä varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin oli haasteellista löytää tekijöitä.

Määräaikaisten tehtävien vähenemisestä huolimatta kaupunki tarjosi kesällä 2025 hieman edellisessä useammalle nuorelle kesätyöpaikan. Yhteensä 419 nuorta sai kesätöitä kaupungin organisaatiosta. Eniten kesätyöpaikkoja tarjottiin liikunnan ja urheilun tulosityksikössä, kaupunkitekniikan keskuksessa ja suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa. Lisäksi kaupunki jakoi nuorille 1685 kesäseteliä tukemaan kesätyön saamista muualta. Harjoittelupaikkoja kaupunki tarjosi vuoden kuluessa noin 1150, mikä sekin on jonkin verran edellisvuotta enemmän.

Keskimääräinen eläkkeelle jäämisikä nousi edelleen

Kaupungin palveluksesta jäi vuoden aikana eläkkeelle 152 henkilöä, mikä oli noin 40 vähemmän kuin edellisvuonna. Iän perusteella eläkkeelle jääneiden osuus nousi ja työkyvyn perusteella eläköityneiden osuus laski. Iän perusteella eläkkeelle jäi 87,5 prosenttia kaikista eläkkeelle jääneistä. Työkyvyn perusteella jäi 12,5 prosenttia. Samalla henkilöstön keskimääräinen eläkkeelle jäämisikä jatkoi nousuaan. Keskimäärin eläkkeelle jätiin kaupungin palveluksesta 65,3-vuotiaana (64,8 vuotta vuonna 2024).

Terveysperusteiset poissaolot vähenivät hieman

Henkilöstön terveysperusteiset poissaolot laskivat kolmatta vuotta peräkkäin, tosin lasku oli edellisvuotta vähäisempää. Keskimäärin poissaoloja oli työntekijää kohden 14,2 päivää (vuonna 2024 keskimäärin 14,4 päivää). Terveysperusteisten poissaolojen laskuun vaikutti laskeva trendi tuki- ja liikuntaelinsairauksien sekä mielenterveyden häiriöiden vuoksi kirjoitettujen sairauspoissaolopäivien määrässä.

Vuonna 2024 tehdyn Kunta10-tutkimuksen tulosten perusteella suunniteltuja toimenpiteitä toteutettiin vuoden kuluessa. Erityisesti töistä palautumista tukevia toimenpiteitä ja niistä infoamista vietiin vuoden aikana eteenpäin. Henkilöstön työntekijäkokemusta seurattiin aiempien vuosien tapaan säännöllisesti toteutetulla Työfiiliskyselyllä. Sen osalta seurattiin erityisesti työnantajan suosittelulukua eli sitä, kuinka suuri osa vastaajista suosittelisi työyksikköään työpaikkana ystävilleen ja tuttavilleen. Vuoden viimeisessä kyselyssä suosittelijoiden osuus oli 79 prosenttia, mikä ylitti 70 prosentin tavoitetason.

Henkilöstölle sattuneiden työ- ja työmatkatapaturmien yhteismäärä laski hieman edellisvuodesta. Tapaturmia henkilöstölle sattui vuoden aikana 1252 (1320 vuonna 2024). Niistä aiheutuneiden poissaolopäivien määrä (3313) pysyi lähes ennallaan. Noin puolet tapaturmista, korvauspäivistä ja kustannuksista tapahtui varhaiskasvatuksen henkilöstölle.

Osaamisen kehittämistä digitalisoitiin

Henkilöstön osaamisen kehittämisessä jatkettiin erityisesti suorituksen ja osaamisen käytäntöjä tukevan tietojärjestelmän (Digisuuntaamo) rakentamista. Samalla panostettiin suorituksen ja osaamisen johtamisen taitojen valmentamiseen esihenkilöille sekä järjestelmän käyttöönottopöytäkirjojen käsittelyyn johdon kanssa. Henkilöstön koulutuksissa hyödynnettiin enenevässä määrin Eduhouse-verkkokoulua. Stipendikukkarosta tuettiin aiempien vuosien tavoin henkilöstön kokonaan omalla ajalla tapahtuvaa opiskelua. Keväällä järjestettiin kaupungin esihenkilöille perinteiseen tapaan esihenkilöareena, jossa käsiteltiin erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä uuden Espoo-tarinan mukaisesti.

Tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja moninaisuusnäkökulmaa henkilöstöön liittyen edistettiin muun muassa teettämällä henkilöstölle kyselytutkimus niiden nykytilasta. Kyselyn tulokset huomioidaan, kun laaditaan kaupungin uutta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa vuosille 2026-2029.

Henkilöstön palkitsemiseen kertapalkkiolla käytettiin 1,8 miljoonaa euroa ja sen sai 44 prosenttia henkilöstöstä.

Henkilöstökustannuksissa nousua

Henkilöstö- ja vuokratyökustannukset kasvoivat vuoden 2025 aikana yhteensä noin 6,3 prosenttia. Henkilöstökustannukset nousivat 7,2 prosenttia, ja vuokratyökustannukset laskivat noin 16 prosenttia. Henkilöstökustannuksissa palkat ja palkkiot kasvoivat 6,4 prosenttia ja henkilösivukulut 10,9 prosenttia.

Vuoden 2025 henkilöstökustannuksia nostivat työllisyydenhoidon henkilöstön siirtyminen valtiolta kaupungin palvelukseen. Myös työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset sekä vuoden 2025 aikana

Kaupunginhallitus

30.03.2026

kunta-alalla tapahtunut valtakunnallinen siirtyminen tasopalkkamalliin kasvattivat kustannuksia. Palvelutarpeen kasvu myös edellytti osassa kaupungin palveluja, etenkin varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa, uusien tehtävien perustamista.

Vuokratyövoiman käyttöä pystyttiin vähentämään työvoiman yleisen saatavuuden parannuttua. Vuokratyövoima hankittiin lähes yksinomaan Seure Henkilöstöpalveluista, jonka osuus kaikesta vuokratyövoiman käytöstä oli 96 prosenttia.

Päätöshistoria**Liitteet****Oheismateriaali**

- Espoon kaupungin henkilöstöön liittyä seurantatietoja vuodelta 2025

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

10

Espoon pyöräliikenteen edistämishjelman päivitys 2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaitanen Susanna
Tennilä Sofia
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan Espoon pyöräliikenteen edistämishjelman päivityksen 2025 ohjeellisena noudatettavaksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Espoossa tavoitellaan liikenteen päästöjen vähentämistä sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantamista.

Espoossa on tehty ensimmäinen pyöräilyn edistämishjelma vuonna 2013 ja siinä määritelty pyöräilyn tavoite ja toimenpiteet ulottuivat vuoteen 2024. Edistämishjelman päivitystyön tavoitteena oli löytää parhaat toimenpiteet pyöräliikenteen olosuhteita ja pyöräilyyn kannustamista edistävän toiminnan kehittämiseksi sekä kehittää pyöräliikenteen seuranta ja seurannan mittareita. Edistämishjelman painopisteenä oli kaupungin oma toiminta, ja ohjelma tehtiin aiempaa laaja-alaisempaa yhteistyönä toimialojen kesken.

Pyöräliikenteen edistämishjelman laadinnan yhteydessä toteutettiin laaja kaupungin sisäinen vuorovaikutus sekä asukkaiden näkemyksiä pyöräliikenteen edistämisestä kerättiin kyselytutkimuksista ja tämän työn yhteydessä toteutetun kyselyn avulla.

Espoon pyöräliikenteen edistämishjelman päätavoite on:

- Espoossa pyöräily on houkuttelevaa ja turvallista kaikille.
- Lisääntynyt arkiliikkuminen pyörällä edistää espoolaisten hyvinvointia.

Päätavoitetta tarkentamaan määriteltiin kuusi alatavoitetta, jotka koskevat maankäyttöä, palveluverkkoa ja liikennejärjestelmää, pyöräliikenneinfran suunnittelua ja rakentamista, kunnossapitoa ja tilapäisiä liikennejärjestelyjä, pyöräilyyn kannustamista, pyörämatkailua ja vapaa-ajanpyöräilyä sekä seuranta.

Edistämishjelma sisältää kuuden alatavoitteen alle sijoittuvat 18 toimenpidekokonaisuutta. Pyöräliikenteen erillisinvestointien ohjelmoinnin päivitys on yksi keskeinen toimenpide edistämishjelmassa. Tunnistettujen ensimmäisten askelten on tarkoitus toteuttaa seuraavan viiden vuoden kuluessa ja ensimmäisille askelille on määritetty aloitus- ja toteutusaikataulu. Toimenpiteiden määrittelyssä on otettu huomioon tällä hetkellä käytävissä olevat henkilöresurssit ja investointimäärärahat eikä merkittäviä lisäresursseja edellyttäviä toimenpiteitä ole esitetty. Tarkoitus on, että seuraavia kehittämistoimenpiteitä tunnistetaan ja ryhdytään toteuttamaan, kun tunnistettujen ensimmäisten askelten on otettu.

Pyöräliikenteen edistämiseksi asetettujen tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia arvioidaan seurantamittareiden avulla. Seurantamittarit määriteltiin osana edistämishjelman laadintaa. Ohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen seurantaan perustetaan pyöräliikenteen seurantaryhmä, joka seuraa ohjelmassa määriteltyjen toimenpiteiden toteutumista ja vaikutuksia, sekä huolehtii ohjelmakauden aikana nousseiden uusien toimenpiteiden aikataulutuksesta.

Kaupunginhallitukselle selostuksena esittelyn 27.10.2025 jälkeen pyöräilyn edistämishjelmassa on tehty nostot tärkeimmiksi pyöräilyn edistämisen toimenpiteiksi eli kärkitoimenpiteiksi. Lisäksi ohjelman voimassaoloajaksi on muutettu 2026–2036.

Liitteet

8 Espoon pyöräliikenteen edistämishjelma 2026-2036

Oheismateriaali

Kaupunginhallitus 30.03.2026

11

Maankäyttösopimusten osittaiset muutokset, Hannusranta 441416

Valmistelijat / lisätiedot:
Henriksson Tommi
Hakala Katja
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevien sopimusluonnosten mukaiset osittaiset muutokset Hannusrannan asemakaavamuutosta (441416) koskeviin 10.5.2022 allekirjoitettuihin maankäyttösopimuksiin.

Täytäntöönpanoon liittyviä ehtoja

Maankäyttösopimusten osittaiset muutossopimukset on allekirjoitettava viimeistään 29.5.2026. Mikäli kuitenkin muutoksenhausta johtuen tämä päätös ei ole tullut siihen mennessä lainvoimaiseksi, tulee muutossopimukset allekirjoittaa kolmen (3) kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja valtuutetaan allekirjoittamaan maankäyttösopimusten osittaiset muutossopimukset.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hannusranta -niminen asemakaavamuutos (441416) on saanut lainvoiman 13.3.2024. Kaupunginhallitus hyväksyi 23.5.2022 § 179 päätöksellään 10.5.2022 allekirjoitetut maankäyttösopimukset.

Hannusranta-nimisen kadun länsipuolisten korttelien omistus on siirtynyt 28.3.2025 JM Suomi Oy:lle (jäljempänä "JM Suomi") ja Suomen Osatontti III Ky:lle. Maankäyttösopimukset kaikkine velvoitteineen ovat siirtyneet JM Suomelle 16.5.2025.

Hannusranta-nimisen kadun itäpuolisen korttelin omistus on siirtynyt 26.3.2026 Pohjola Rakennus Oy Suomelle (jäljempänä "Pohjola") ja Suomen Osatontti III Ky:lle. Maankäyttösopimukset kaikkine velvoitteineen ovat siirtyneet Pohjolalle 26.3.2026.

Maankäyttösopimukset sisältävät asumisoikeusasuntotuotantovelvoitteen, yhteensä 7 150 k-m². Valtion korkotukilainojen myöntäminen uusille asumisoikeusasuntokohteille on sittemmin lopetettu, minkä takia maankäyttösopimuksia on tarpeen muuttaa tältä osin. Muutokset koskevat asumisoikeusasuntotuotantovelvoitteen muuttamista lyhyen korkotuen, takauslainan tai vapaarahoitteiseen tuotantoon sekä sopimuskorvauksen lisäkorvausta, maksuaikataulua sekä Pohjolan sopimusalueella valtion tukeman tuotannon ohjeellista sijoittumista.

JM Suomen maankäyttösopimuksen mukainen valtiontukema asuntotuotantovelvoite on yhteensä 8 360 k-m², josta 4 210 k-m² on pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoa ja 4 150 k-m² asumisoikeusasuntotuotantoa. Maankäyttösopimuksen osittaisella muutoksella mahdollistetaan asumisoikeusasuntotuotannon sijaan toteuttaa 4 150 k-m² valtion tukemaa lyhyen korkotuen (10 vuotta) tuotantoa, valtion takauslainalla toteutettavaa tuotantoa tai vapaarahoitteista tuotantoa. JM Suomi maksaa kaupungille muutoksesta sopimuskorvauksen lisäkorvauksena 625 000 euroa.

Pohjolan maankäyttösopimuksen mukainen valtiontukema asuntotuotantovelvoite on yhteensä 9 460 k-m², josta 6 460 k-m² on pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoa ja 3 000 k-m² asumisoikeusasuntotuotantoa. Maankäyttösopimuksen osittaisella muutoksella mahdollistetaan asumisoikeusasuntotuotannon sijaan toteuttaa 3 320 k-m² valtion tukemaa lyhyen korkotuen (10 vuotta) tuotantoa, valtion takauslainalla toteutettavaa tuotantoa tai vapaarahoitteista tuotantoa sekä valtion tukeman asuntotuotannon ohjeellisten rakennusalojen sijainnin muuttaminen. Pohjola maksaa kaupungille muutoksesta sopimuskorvauksen lisäkorvauksena 411 000 euroa.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto on päätöksellään 23.3.2026 § 17 hyväksynyt puollot JM Suomen ja Pohjolan osalta asumisoikeusasuntotuotannon korvaavalle lyhyen korkotuen tuotannolle sekä Pohjolan osalta pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotannolle.

Liitteet

- 9 Maankäyttösopimus_Hannusranta_muutos_JM Suomi
- 10 Maankäyttösopimus_Hannusranta_muutos_Pohjola
- 11 441416_Liitekartta JM Suomi
- 12 441416_Liitekartta Pohjola
- 13 441416_Liitekartta alkuperäiset alueet valtion tukemasta
asuntotuotannosta

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

12

Valtuustokysymys miten Espoo voi edistää valtuustossa hyväksytyjen toivomusten käsittelyä ja seurantaan toiminnan tuloksellisuuden vahvistamiseksi (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Majuri Jouni

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 19.1.2026 jättämään valtuustokysymykseen siitä, miten Espoo voi edistää valtuustossa hyväksytyjen toivomusten käsittelyä ja seurantaan toiminnan tuloksellisuuden vahvistamiseksi ja toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Johanna Värmälä ja 27 muuta valtuutettua ovat 19.1.2026 jättäneet valtuustokysymyksen siitä, miten Espoo voi edistää valtuustossa hyväksytyjen toivomusten käsittelyä ja seurantaan toiminnan tuloksellisuuden vahvistamiseksi?

Kysymyksessä todetaan muun ohella, että on epäselvää, miten toivomukset etenevät Espoon päätöksenteossa ja operatiivisen johdon toimesta, koska toivomusten etenemistä ei seurata, eikä niistä raportoida Espoossa. Edelleen kysymyksessä nostetaan esimerkkeinä esiin erinäisiä toiveita, jotka eivät ole sittemmin edenneet enempään toimenpiteisiin.

Vastaus valtuustokysymykseen

Tiivistelmä:

- Valtuustotoivomukset eivät perustu kuntalakiin vaan siihen, että ne on hallintosäännössä sallittu
- Oikeustieteellisessä kirjallisuudessa toivomuksista todetaan, että *toivomusten toteutumista ei pidetä todennäköisenä.*
- Hyväksytyt toivomukset lähetetään Espoossa hallintosäännön määräysten mukaisesti tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan toivomus liittyy
- Toivomusten seurannan ja vaikuttavuuden parantamiseksi Espoossa on helmikuusta 2026 alkaen aloitettu valtuustotoivomusten yksityiskohtainen tiedoksi merkitseminen kaupunginhallituksessa

Valtuustotoivomusten juridinen tausta

Espoon kaupungin hallintosäännön valtuustoa koskevan luvun 28 §:ssä todetaan:

”Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan toivomuksen, jonka tulee liittyä käsiteltävänä olevaan asiaan ja joka ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä muuttaa tai laajentaa sitä.”

Hyväksytty toivomus lähetetään tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan toivomus liittyy.

Edelleen hallintosäännön valtuustoa koskevan luvun 7 §:n 7 momentissa todetaan toivomuksia koskien:

”Valtuuston hyväksymät aloitteisiin annetut vastaukset ja valtuuston niihin tekemät toivomukset lähetetään tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan aloitteet liittyvät. Hyväksytyt vastaukset ja niihin tehdyt toivomukset otetaan huomioon kaupungin toimintasuunnitelman ja talousarvion valmistelussa.”

Kuntalaki sinänsä ei tunne lainkaan valtuustotoiveita.

Oikeustieteellisessä kirjallisuudessa (Harjula Heikki, Prättälä Kari; Kuntalaki – tausta ja tulkinnat, Keuruu 2023, s. 647) valtuustotoiveista todetaan seuraavaa:

”Valtuustojen työjärjestyksiin on vanhastaan sisältynyt määräyksiä niin sanotuista toivomusponsista. Tällaisia ponsia laki ei tunne. Kuntaliiton hallintosääntömallissa ”toivomusponsi” on korvattu sanalla

”toimenpideoite”, joka paremmin kuvaa asian sisältöä. Valtuusto voi päätöksen tehtyään hyväksyä kunnanhallitukselle osoitettavan toimenpideoitteen, jonka tulee liittyä käsiteltyyn asiaan ja joka ei saa olla ristiriidassa päätöksen kanssa, ei muuttaa sitä eikä laajentaa sitä. Toimenpideoitteilla ohjataan valtuuston tekemien päätösten täytäntöönpanoa tai esitetään kunnanhallitukselle pyyntö selvittää aloitteessa tarkoitettu asia ja ehkä valmistella se valtuuston päätettäväksi. Hyväksytyt toimenpideoitteet periaatteessa sitovat kunnanhallitusta samalla tavoin kuin muutkin valtuuston päätökset. Hyväksytyt aloitteet kuitenkin käytännössä usein mielletään toivomuksiksi, joiden toteutumista ei pidetä todennäköisenä. Toimenpideoitteen (aiemmin ponnin) hyväksyminen katsotaan luonteeltaan valmisteluksi, eikä siitä voi erikseen valittaa.”.

Menettelytapa Espoossa

Espoossa on menetelty hallintosäännön velvoittamalla tavalla, eli aina valtuuston kokouksen jälkeen hyväksytyt toivomukset on lähetetty tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan toivomus liittyy sekä aina myös Konsernihallinnon rahoitus ja talous - yksikköön.

Edellä olevat toimielimet ja yksiköt, toivomusten juridinen luonne huomioiden, ja itsenäisen harkintansa mukaan mahdollisesti edistävät hyväksytyjen toiveiden toteutumista.

Toimenpiteet hyväksytyjen toivomusten käsittelyn ja seurannan parantamiseksi

Valtuuston kokousten jälkeen kaupunginhallitus valvoo valtuuston päätösten laillisuuden kuntalain 96 §:n mukaisesti. Tässä yhteydessä valtuuston kokouksen pöytäkirja on nähtävillä kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa ja hyväksytyt toiveet ovat tulleet sitä kautta myös kaupunginhallituksen tietoon.

Toivomusten seurannan ja vaikuttavuuden parantamiseksi Espoossa on helmikuusta 2026 alkaen aloitettu valtuustotoivomusten yksityiskohtainen tiedoksi merkitseminen / luetteleminen kaupunginhallituksen esityslistalla laillisuusvalvonta asian yhteydessä.

Lisäksi hyväksytyt toivomukset lähetetään hallintosäännön mukaan edelleen tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan toivomus liittyy.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

36/69

Kaupunginhallitus

30.03.2026

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys Miten Espoo voi edistää valtuustossa hyväksytyjen toivomusten käsittelyä ja seurantaa toiminnan tuloksellisuuden vahvistamiseksi, Johanna Värmälä + 27 kvalt.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

13

Valtuustokysymys koulujen sijaisjärjestelyistä (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kilkki Hanna
Kotiniemi Kari
Reimars Mia
Turunen Tero
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mia Noreksen ym. 23.2.2026 jättämään valtuustokysymykseen koulujen sijaisjärjestelyistä sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Mia Nores ja 30 muuta kaupunginvaltuutettua ovat 23.2.2026 jättäneet valtuustokysymyksen, jossa esitetään seuraavat kysymykset koskien koulujen sijaisjärjestelyjä:

Vastaamme valtuutettujen kysymyksiin seuraavaa:

Miten Espoossa seurataan opettajien poissaoloja ja sijaisjärjestelyjä kaupungin tasolla?

Millä tavoin kaupunki seuraa sijaisuuksien kestoa, toistuvuutta ja jatkuvuutta oppilasryhmissä?

Poissaolot jakaantuvat lyhytaikaisiin alle 6 päivää kestäviin (20 579 opettajan lyhytaikaista sijaisuutta vuonna 2025, 2 741 eri henkilöä) ja pitkäaikaisiin yli 6 päivää kestäviin poissaoloihin (2 990 opettajan pitkäkestoista sijaisuutta vuonna 2025, 1 868 eri henkilöä).

Espoon kaupungin kasvun ja oppimisen toimialalla ei raportoida eri ammattiryhmien poissaoloja, esimerkiksi opettajien, terveysperusteisia poissaoloja systemaattisesti. Kaikkien ammattiryhmien terveysperusteisia poissaoloja seurataan toimiala- ja tulosityksikkötasolla työkykyraportissa.

Sijaisuuksien kestoa, toistuvuutta ja jatkuvuutta ei seurata toimialan tasolla. Koulujen esihenkilöt seuraavat poissaolojen kestoa ja toistuvuutta jatkuvasti. Henkilöstötietojärjestelmä tekee muistutuksia ja esihenkilöt käyvät valmentavia työkykykeskusteluja poissaolevien kanssa terveysperusteisista poissaoloista. Terveysperusteiset poissaolot sisältävät sairauspoissaolojen lisäksi työtapaturmat ja kuntoutukset.

Miten sijaisjärjestelyissä on huomioitu oppilaiden etu ja opetuksen pedagoginen jatkuvuus?

Kasvun ja oppimisen toimialan tulosityksiköt ja yksittäiset koulut vastaavat sijaisjärjestelyjen käytännöistä. Kouluilla on erilaisia sijaiskäytänteitä. Tavoitteena on ennakoida poissaoloja ja sijaisjärjestelyjä, jolloin varmistetaan oppilaiden etu ja opetuksen pedagoginen jatkuvuus. Kun poissaolo on etukäteen tiedossa, niin koulu pyrkii järjestämään sijaiseksi mahdollisimman pätevän ja kyseiselle oppilasryhmälle sopivan sijaisen. Koulun on mahdollista käyttää myös omaa henkilöstöä sijaisjärjestelyissä, jolloin ulkopuolista sijaista ei tarvita. Ulkopuoliset sijaiset hankitaan Kuntarekryn sijaisrekrytoinnin tai koulun sijaislistan kautta.

2. Miten sijaisjärjestelyt saataisiin paremmin huomioimaan opettajan pätevyys ja kelpoisuus?

Onko nykyisessä käytännössä mekanismeja, joilla varmistetaan kelpoisten opettajien ensisijaisuus?

Nykyinen käytäntö pitkäaikaisissa sijaisuuksissa

Tavoitteena on löytää kaikkiin määräaikaisiin opettajan tehtäviin kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilö. Muodollisuutta kelpoisuutta vailla olevan henkilön rehtori voi palkata yli kuusi kuukautta kestävään palvelussuhteeseen vain, jos kelpoisuusvaatimuksia täyttäviä hakijoita ei ole saatavissa tai jos kelpoisuusvaatimukset täyttävä hakija ei haastattelun tai kaupungin aiemman kokemuksen perusteella sovellu tehtävään.

Kasvun ja oppimisen toimialan rekrytointiohjeessa todetaan, että pitkäaikaisissa sijaisjärjestelyissä rehtori voi palkata suoraan henkilön, joka täyttää kelpoisuusvaatimukset. Tällöin määräaikaista opettajan tehtävää ei tarvitse laittaa julkiseen hakuun. Määräaikaisen tehtävän voi täyttää ilman julkista hakua enintään vuodeksi. Jos kelpoista henkilöä ei ole tiedossa, niin kaikkiin opettajan tehtäviin tavoitteena on löytää

kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilö. Tehtävä on haettavana Kuntarekrytointijärjestelmässä julkisessa haussa.

Viranhaltijalain ja opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 23 §:n 1 mom. perusteella kelpoisuutta vailla oleva 18 vuotta täyttänyt henkilö voidaan määrätä antamaan opetusta väliaikaisesti enintään 6 kk ajaksi, jos ko. henkilöllä on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito 6–12 kk ajaksi, jos ko. henkilöllä on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito ja jos tehtävän edellyttämät kelpoisuusvaatimukset täyttäviä henkilöitä ei ole määräystä annettaessa saatavilla tai jos siihen on muu erityinen syy.

Opettajan viransijaiseksi voidaan ottaa joko ulkopuolinen henkilö tai kunnan palveluksessa oleva viranhaltija tai työntekijä. Sijainen on mahdollista ottaa myös muihin tehtäviin ja hoitaa poissaolevan viranhaltijan tehtävät sisäisillä tehtäväjärjestelyillä. Uuden henkilön palkkaamisen tarpeen tulee kuitenkin johtua viranhaltijan poissaolosta. Sijaisen saa palkata heti, kun virkavapaus on myönnetty. Rehtorin päättäessä sijaisen ottamisesta tulee hänen huomioida koulun toiminta, virkavapaan ajoittuminen ja taloudellinen tilanne. Sijainen voidaan palkata pitkissä virkavapaissa pääsääntöisesti koko sille ajalle kuin virkavapaata on myönnetty.

Äkillisissä ja lyhytaikaisissa sijaisuuksissa sijaiseksi hankitaan saatavilla olevista henkilöistä kelpoisin ja sopivan.

Kaupungin rekrytointipalveluilla on käytössä suomenkielisen perusopetuksen osalta Kuntarekryn sijaisrekry, johon koulut kirjaavat sijaistarpeet ja hakevat sijaisia pankista. Lisäksi järjestelmässä on keikkakalenteri ja SMS-haku ominaisuudet. SMS-haku lähettää tietylle ryhmälle sijaisuuden tiedot ja se on tarkoitettu käytettäväksi lyhyempiin ja kiireisimpiin sijaistarpeisiin. Keikkakalenteri on sijaisille tarjolla oleva toiminto työnhakijan ympäristössä ja se on tarkoitettu pidempiin ja vähemmän kiireellisiin sijaisuuksiin. Sijaisrekryn käyttö on koulujen osalta vähäistä.

Lisäksi kasvun ja oppimisen toimiala on perehtynyt yhdessä koulujen kanssa Seure henkilöstöpalvelujen sijaisopettajapalveluun, joka kertoo sijaisuuksien määrät, kestot ja kohdentumisen kouluittain. Prosessissa tarkistetaan sijaisen kelpoisuus ja muut tarvittavat dokumentit. Järjestelmä mahdollistaa myös ns. suosikkityöntekijäpoolin käyttämisen. Tälle kohdennetulle suosikkipoolille, jotka ovat tuttuja ja koulun toimintatavat omaksuneita sijaisia, voi asiakas ehdottaa työvuoroa aina ensisijaisesti.

Mihin toimiin opetustoimi on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä taatakseen, että sijaisuuksien aikana toteutuu opetussuunnitelman mukainen opetus?

Opetussuunnitelman mukainen opetus varmistetaan sijaisten perehdytyksellä. Sijaisilla on käytössä samat opetusmateriaalit kuin vakinaisella henkilöstöllä. Kouluilla on perusohjeet opettajien sijaisuuksista.

Lisäksi on kansiot, joista löytyvät esimerkiksi luokan oppilaslistat, opettajan ohjeet, turvaohje ja lukujärjestys.

Sijaisjärjestelyjen osalta rehtorit, koulusihteerit ja koulun opettajat ovat merkittävässä roolissa perehdytyksessä ja opetuksen tukemisessa.

3. Miten kaupunki varmistaa sijaisuuksien pedagogisen laadun?

Sijaisuuksien pedagoginen laatu varmistetaan hankkimalla sijainen, joka on saatavilla olevista henkilöistä kelpoisin ja sopivin henkilö. Koulun muu henkilöstö opastaa ja tukee koululle tulevia sijaisia. Esihenkilöt seuraavat eri keinoin sijaisuuksien sujuvuutta.

Onko kouluilla käytössään yhteisiä, opetussuunnitelmaan perustuvia varamateriaaleja sijaisuuksia varten?

Miten varmistetaan, että sijaisuuksien aikana ei turvauduta opetussuunnitelman vastaisiin tai tekijänoikeuslain näkökulmasta ongelmallisiin käytäntöihin?

Sijaisilla on käytössä samat opetusmateriaalit kuin koulun varsinaisella henkilöstöllä. Lisäksi toissijaisesti on tarjolla tekijänoikeuslain mukaista varamateriaalia opetuskäyttöön.

Lisäksi tekijänoikeuslain mukainen toiminta varmistetaan perehdytyksen avulla.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys koulujen sijaisjärjestelyistä

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

14

Valtuustokysymys koulukiusaamiseen puuttumisesta (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaarnalehto Annika

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ja Ari-Pekka Hokkasen ym. 23.2.2026 jättämään valtuustokysymykseen koskien koulukiusaamiseen puuttumista sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kasvun ja oppimisen toimiala antaa selostusosan mukaisen lausunnon valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ja Ari-Pekka Hokkasen sekä 55 muun valtuutetun 23.2.2026 jättämään valtuustokysymykseen, jossa esitetään seuraavat kysymykset koskien koulukiusaamiseen puuttumista:

1. Miten Espoon kouluissa ja oppilaitoksissa seurataan konkreettisesti kiusaamistilanteiden päättymistä ja millä mittareilla varmistetaan, että toimenpiteet ovat vaikuttavia eivätkä jää yksittäisiksi interventioiksi?

2. THL tarjoaa tietoa kouluille rikos- ja riita-asioiden sovittelusta. Hyödynnetäänkö vakavissa ja pitkään jatkuneissa kiusaamis- ja väkivaltatilanteissa rikos- ja riita-asioiden sovittelua?

3. Millä tavalla lapsia ja nuoria sekä huoltajia tiedotetaan ja ohjeistetaan kiusaamistilanteissa?

Vastaukset valtuustokysymyksiin

Vastaukset on valmisteltu suomenkielisen opetuksen, ruotsinkielisten sivistyspalveluiden ja lukiokoulutuksen yhteistyössä. Asiasta on pyydetty myös kommentit nuorisovaltuustolta.

Kiusaamistilanteet ovat moninaisia ja rajoittuvat harvoin vain kouluun tai oppilaitokseen. Kiusaamiseen liittyviä kysymyksiä on kuluven lukukauden aikana käsitelty aikaisemmin

- Kunnanhallitus 9.2.2026 41§ "Valtuustoaloite kouluväkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi"

- Kasvun ja oppimisen lautakunta (29.10.2025 270§) ja Svenska rum-lautakunta (30.10.2025 103§) "Toimenpidesuunnitelma kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään puuttumiseksi Espoon varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukioissa.

Em. asioiden valmisteluista löytyy laajasti lisätietoa kiusaamisen ennaltaehkäisystä ja siihen puuttumisesta.

1. Miten Espoon kouluissa ja oppilaitoksissa seurataan konkreettisesti kiusaamistilanteiden päättymistä ja millä mittareilla varmistetaan, että toimenpiteet ovat vaikuttavia eivätkä jää yksittäisiksi interventioiksi?

Jokaisella oppilaitoksella tulee olla kirjattuna ns. Kiusaamiseen puuttumisen portaat, joissa kuvataan ennalta ehkäisevä työ, puuttumis- ja selvittelyvaihe sekä toimintatavat, jos kiusaaminen jatkuu. Viimeisin porras ko. mallissa kuvaa koulun toimintatapaa tilanteessa, jossa kiusaaminen jatkuu edeltävistä toimenpiteistä huolimatta. Koulukohtaisista eroista (esim. alakoulu - yläkoulu, henkilöstön osaaminen tietystä menetelmästä jne.) johtuen edellä mainitut toimenpiteet ja niiden seurantamittarit vaihtelevat hieman oppilaitoksittain. Kunkin oppilaitoksen puuttumisen portaat on sovittu vietävän oppilaitoksen verkkosivulle.

Yleisesti käytössä olevia toimintatapoja ovat mm. osapuolten väliset sopimukset ja niihin liittyvät seurantakeskustelut. Lisäksi tiivis yhteydenpito kodin ja koulun välillä on tärkeää myös seurantavaiheessa.

Kiusaamisen ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen on osa yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä.

Tilannekuvan ylläpitämiseksi kouluissa tehdään erilaisia itsearviointikyselyjä, kiusaamiskyselyjä sekä muita tilannetta kartoittavia selvityksiä. Joka toinen vuosi toteutettavassa kouluterveyskyselyssä on kiusaamiseen liittyviä kysymyksiä.

Opiskeluhoitolla ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluilla (kuten lastensuojelu) on tärkeä rooli kiusaamistapausten seurannassa ja kiusatuksi tulleen tukemisessa/kiusaajan toiminnan ohjaamisessa.

2. THL tarjoaa tietoa kouluille rikos- ja riita-asioiden sovittelusta. Hyödynnetäänkö vakavissa ja pitkään jatkuneissa kiusaamis- ja väkivaltatilanteissa rikos- ja riita-asioiden sovittelua?

Espoon kaupungilla on sopimus Aseman Lapset ry:n kanssa K0-toiminnasta, joka avulla puututaan pitkittyneisiin ja haastaviin koulukiusaamistapauksiin. K0-tiimin asiantuntijat tekevät (sovittelu)työtä koulun, kiusaamistilanteissa osallisina olleiden oppilaiden ja heidän huoltajiensa lisäksi laajan ammattilaisverkoston kanssa, johon voi kuulua mm. poliisi ja lastensuojelu. Palvelu on suunnattu erityisesti yläkouluihin, mutta K0-tiimin asiantuntemusta voidaan hyödyntää tarvittaessa myös alakouluissa. Lisäksi Espoon kaupungilla on kaksi jalkautuvaa yhteisöohjaajaa, jotka voivat tulla yhteisöllisyyden rakentamisessa koulun avuksi mm. väkivaltatilanteissa.

Lisäksi kaupunki järjestää yhdessä K0 asiantuntijoiden kanssa osaamisen kehittämistä kiusaamisen ennalta ehkäisyssä ja siihen puuttumisessa mm. Restoratiivisen dialogin koulutuksia.

Pitkään jatkuneet kiusaamis- ja väkivaltatilanteet ovat ainakin toistaiseksi olleet Espoon lukioissa hyvin harvinaisia. Ulkopuolisen sovittelun käyttö on siten ollut esillä yksittäistapauksissa. Haasteeksi nousee näissä tilanteissa sovitteluun osallistumisen vapaaehtoisuus. Mikäli kyse on rikosasiaan liittyvästä sovittelusta, on asian järjestely poliisiviranomaisen toimintaa.

3. Millä tavalla lapsia ja nuoria sekä huoltajia tiedotetaan ja ohjeistetaan kiusaamistilanteissa?

Espoon kiusaamisen vastainen suunnitelma, "Yhdessä vahvaksi yhteisöksi", kattaa varhaiskasvatuksen, koulut ja lukiot. Päivitetty suunnitelma (2024) keskittyy ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen kiusaamisen, väkivallan ja syrjinnän ehkäisemiseksi. Yksiköt toteuttavat tätä työtä yhteistyössä huoltajien ja kumppanien (esim. Someturva, K-0) kanssa.

Kasvun ja oppimisen toimiala on tiedottanut nettisivuilta löytyvästä opiskeluhuoltosuunnitelmasta, ml. Yhdessä vahvaksi yhteisöksi-suunnitelmasta viimeksi Wilma-tiedotteella syksyllä 2025. Kouluissa ja oppilaitoksissa tiedotetaan tarpeen mukaan ajankohtaisista ilmiöistä.

Keskeiset periaatteet ja toimenpiteet:

1. **Ennaltaehkäisy:** Pitkäjänteinen työ kouluissa ja varhaiskasvatuksessa turvallisen ilmapiirin luomiseksi.
2. **Puuttuminen:** Selkeät toimintamallit kiusaamistilanteiden selvittämiseen ja jälkihoitoon.
3. **Yhteisöllisyys:** Vahvistetaan yhteisöllistä hyvinvointia ja oppilaiden osallisuutta.

4. **Koulukohtaiset suunnitelmat:** Jokaisella koululla on oma tarkempi suunnitelma, joka liittyy laajempaan pedagogiseen tukeen.

Kaikkein tärkeintä on, että lapset kertovat jollekin aikuiselle, jos heitä kiusataan tai he näkevät jonkun toisen joutuvat kiusatuksi. Tätä koulut painottavat vanhemmille säännöllisesti eri yhteyksissä mm. vanhempainilloissa. Valitettavasti pelko tilanteiden pahenemisesta voi johtaa siihen, että kiusaamisesta vaietaan. Oppilaiden ja opiskelijoiden vakuuttaminen siitä, että kiusaamisen esille tuominen on turvallista ja johtaa sen loppumiseen, on tärkeää.

Kaupungin verkkosivulta löytyy tietoa myös siitä, kuinka vanhemmat voivat toimia, jos heidän lapsensa joutuu kiusatuksi tai kiusaa toisia.

Lukioissa työskentelee häirintäyhdyshenkilöitä, jotka ovat saaneet erillisen koulutuksen häirinnän kohteeksi joutuneen kohtaamiseen. Heihin kehoitetaan olemaan yhteydessä matalla kynnyksellä.

Nuorisovaltuuston kannanotto kysymyksiin

Nuorisovaltuuston antoi seuraavan lausunnon kokouksessaan 24.3.2026 valtuustokysymykseen koulukiusaamiseen puuttumisesta:

On tärkeää huomata, että vastaus pohjautuu laajasti nuorisovaltuutettujen omiin kokemuksiin ja mielipiteisiin, jolloin vastaus ei ole täysin objektiivinen.

1.

Espoon nuorisovaltuusto toteaa, että kiusaamiseen puututaan kouluissa sekä oppilaitoksissa. Kuitenkin puuttuminen on tehotonta, sillä sanktiot perustuvat usein kiusaajan rankaisemiseen, eivätkä niinkään osapuolten välien sovitteluun. Sovittelulla tarkoitamme kiusaajan ja kiusatun välisten suhteiden parantamiseksi, jotta ehkäistäisiin uusia samojen osapuolten välisiä kiusaamistilanteita.

Koemme, että koulun ja kodin välistä yhteistyötä tulisi painottaa. Myös molempien osapuolien huoltajien välistä kommunikaatiota olisi hyvä edistää sekä pitää heidät ajantasalla tilanteen kehittämisessä. Nostamme esiin jälkihuollon tärkeyden siinä, ettei kiusattu ala itse kiusaamaan. Nykyään kiusaamista esiintyy konkreettisten tekojen lisäksi internetin välityksellä. Tyttöjen keskuudessa juoruileminen toisen selän takana on valitettavan yleistä. Poikien kohdalla vuorostaan kiusaamista tapahtuu paljon enemmän kasvotusten.

2.

Espoon nuorisovaltuuston tietojen pohjalta mukaan THL:n työkaluja hyödynnetään vasta vakavissa kiusaamistilanteissa, joihin usein liittyy fyysisen väkivallan käyttö. Kouluissa tilanteiden ratkaisemiseksi hyödynnetään vertaissovittelu mallia, jossa vanhemmat oppilaat ratkaisevat nuorempien oppilaiden konfliktitilanteita. Vanhempien oppilaiden kohdalla ratkaiseminen menee esimerkiksi KiVa-opettajien

vastuulle. Toisella asteella kiusaamistilanteiden ratkaisu ja selvittely jäävät usein tekemättä.

3.

Niin sanotusti lievemmissä kiusaamistilanteissa vanhempien kutsuminen on ollut vapaaehtoista, jolloin kiusaaja on pystynyt itse vaikuttamaan siihen, että ovatko vanhemmat mukana sovittelutilanteessa vaiko eivät.

Mielestämme lievempiin tilanteisiin puuttuminen itsessään ehkäisee tulevaisuuden konflikteja.

Lapset ja nuoret eivät usein ole mukana viestinnässä, sillä he ovat mukana tilanteissa ja kokevat käsitellyt asiat. Valistus kiusaamisesta tapahtuu esimerkiksi kiusaamisen vastaisilla tunneilla (Kiva-ohjelma). Kyseiset tunnit eivät ole saaneet hyvää mainetta ja niiden vaikutukset olemattomia.

Kuitenkin Espoon nuorisovaltuusto nostaa esiin yhteisöohjaajien merkityksen koulun yhteisöllisyyden ja ilmapiirin kannalta. Pidämme heidän työtään tärkeänä ja toimivana kiusaamista vastaan.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys koulukiusaamiseen puuttumisesta, Hietanen-Tanskanen Ira ja Ari-Pekka Hokkanen ym. 55 kvalt

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

15

Valtuustokysymys vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten aamu-, iltapäivä- ja loma-ajan hoidon järjestämisestä Espoossa

Valmistelijat / lisätiedot:
Loisa-Turunen Miia
Karpasuo Outi
Krusius Erika
Stolt-Haglund Ida
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kaupunginhallitus merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mika-Erik Wallsin ym. 26.1.2026 jättämään valtuustokysymykseen vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten aamu-, iltapäivä- ja loma-ajan hoidon järjestämisestä Espoossa sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi. Vastaus toimitetaan tiedoksi muille valtuutetuille valtuuston seuraavan kokouskutsun yhteydessä.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutettu Mika-Erik Walls sekä 11 muuta valtuutettua ovat 26.1.2026 jättäneet valtuustokysymyksen vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten aamu-, iltapäivä- ja loma-ajan hoidon järjestämisestä Espoossa.

Vastaamme valtuutettujen kysymyksiin seuraavaa:

1. Mikä on Espoon kaupungin kasvun ja oppimisen toimialan ajantasainen kokonaiskäsitys vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten aamu-, iltapäivä- ja loma-aikaisen hoidon järjestämisvastuusta ja kustannusvastuusta Espoossa, huomioiden STM:n ja OKM:n yhteisen 17.6.2025 ohjauksen?

Espoon suomenkielinen perusopetus ja ruotsinkieliset sivistyspalvelut järjestävät perusopetuslain 8 a luvun mukaista perusopetuksen iltapäivätoimintaa vuosiluokkien 1 ja 2 oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 20 c ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille.

Perusopetuksen iltapäivätoimintaa järjestetään perusopetuslain aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevan 8 a luvun ja Opetushallituksen vahvistamien perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevien perusteiden sekä Espoon kaupungin päättämien iltapäivätoimintaa koskevien periaatteiden ja linjausten mukaisesti.

Perusopetuksen iltapäivätoiminta on ryhmämuotoista, ohjattua, vapaa-ajan toimintaa, jonka tavoitteena on vähentää lasten yksin viettämää vapaa-aikaa. Espoossa perusopetuksen iltapäivätoimintaa järjestetään 15–18 lapsen ryhmissä, joissa perusopetuslain 20 c ja 20 i §:n mukaisia oppilaskohtaisia tukitoimia saava lapsi voi sijoittua kahden lapsen paikalle. Perusopetuksen iltapäivätoiminnan ryhmää ohjaa yksi opetustoimen kelpoisuuksista annetun asetuksen mukainen ohjaaja, useimmiten koulunkäynnin- ja aamu- sekä iltapäivätoiminnan ohjaajan koulutuksen saanut henkilö. Yksikössä, eli käytännössä koululla, voi olla useampia ryhmiä.

Perusopetuksen iltapäivätoimintaa järjestetään Espoossa kaupungin omana toimintana, avustettuna toimintana ja ostopalvelutoimintana. Perusopetuksen iltapäivätoimintaan haetaan kerran vuodessa ja paikat osoitetaan hakuaikana hakeneille. Hakuajan jälkeen hakeneille on mahdollista osoittaa paikka perusopetuksen iltapäivätoiminnan ryhmästä, mikäli siellä on tilaa. Perusopetuksen iltapäivätoimintaa järjestetään lukuvuoden koulupäivinä ja siitä peritään asiakasmaksu, joka on osa-aikaisesta toiminnasta 90 €/kk ja kokoaikaisesta toiminnasta 150 €/kk. Asiakasmaksu sisältää välipalan.

Kunnalla ei ole lakisääteistä velvollisuutta aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen. Kunta voi päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan laajuudesta, eli kunta voi päättää itsenäisesti — käytännössä resurssien ja tarpeiden pohjalta — kuinka laajalti kuhunkin ryhmään kuuluville oppilaille toimintaa järjestetään. Käytännössä tämä tarkoittaa, että jos hakijoita on enemmän kuin paikkoja, tulee kunnan valita oppilaat yhdenvertaisin perustein. Oppilailla ei ole subjektiivista oikeutta päästä perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Järjestäessään aamu- ja iltapäivätoimintaa kunta ei toimi opetuksen järjestäjänä. Toiminnassa ei ole kyse oppilaan sivistyksellisten oikeuksien turvaamisesta vaan yhdestä koulupäivän yhteydessä järjestystä palvelusta lapselle. Toimintaan osallistuminen on oppilaalle vapaaehtoista.

Sosiaali- ja terveysministeriön sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön ohjekirjeen mukaisesti *perusopetuslain 1 §:n 4 momentin mukaan aamu- ja iltapäivätoimintaan ei sovelleta muun muassa perusopetuslain 4 a luvun säännöksiä oppimisen ja koulunkäynnin tuesta tai opetusryhmien*

muodostamisesta taikka 31 §:ä koskien tulkitsemis- ja avustajapalveluita. Perusopetuksen iltapäivätoiminnassa ei siten anneta oppimisen ja koulunkäynnin tukea, Opetushallituksen antamassa aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteasiakirjassa on asetettu toiminnalle yleiset tavoitteet ja sisällöt. Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan perusopetuslain mukaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnassa ei aina voida taata riittävää ja sopivaa sekä lapsen edun mukaista apua ja tukea sellaiselle vammaiselle lapselle, jolla on vaativia tai monialaisia tuen tarpeita, vaikka toimintaan olisi tehty kohtuullisia mukautuksia. Tarvittaessa ja vammaispalvelulain myöntämisedellytysten täyttyessä perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee täydentää vammaispalvelulain mukaisilla palveluilla tai palvelu tulee voida järjestää vammaispalveluna.

Espoossa perusopetuksen iltapäivätoimintaan osallistuu noin 4500 perusopetuksen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilasta. Muutamia (< 50) ylempien vuosiluokkien erityisen tuen tai perusopetuslain 20 c tai 20 i päätöksen omaavia oppilaita on myös hakenut ja saanut paikan perusopetuksen iltapäivätoiminnasta. Pääosa iltapäivätoimintaa toteuttavista yksiköistä, eli kouluilla toimivista ryhmistä on kilpailutettu ja niiden toiminnasta vastaa kaupungin ulkopuolinen palveluntuottaja, ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan lisäksi Espoon suomenkielinen perusopetus on sopimukseen perustuen toteuttanut Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tilaamana noin 320 oppilaan aamu-, iltapäivä- ja loma-ajan hoidon. Aamu- ja iltapäivä- sekä loma-ajan hoitoon osallistuvien lasten palvelutarve on arvioitu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen Vammaispalveluissa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on vastannut tilaamiensa palvelujen kustannuksista.

Vaativaa erityistä tukea tarvitsevat ruotsinkieliset oppilaat saavat perusopetuksensa Helsingissä, Zacharias Topelius skolan -koulussa, alueellisen yhteistyösopimuksen mukaisesti. Länsi- Uudenmaan hyvinvointialueella on Helsingin kaupungin kanssa suora sopimus oppilaiden aamu-, iltapäivä- ja loma-ajan hoidosta.

Espoo toteaa 17.6.2025 saadun ohjekirjeen perusteella seuraavaa:

- perusopetuksen iltapäivätoiminta on tarkoitettu oppilaille, jotka pystyvät osallistumaan ryhmämuotoiseen vapaa-ajan toimintaan, jossa 15–18 lapsen ryhmää ohjaa yksi aikuinen.
- perusopetuksen iltapäivätoiminnan ohjaajana Espoossa toimii pääsääntöisesti aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulunkäynninohjaajan koulutuksen saaneita henkilöitä (koulunkäynninohjaajat). Vaativan tuen opetusryhmissä ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle tilauksesta toimitettavassa hoidossa henkilöstön kelpoisuus on pääosin korkeampi (erityiskoulunkäynninohjaajat)

- o yksilöllisiä järjestelyjä ja/tai hoitoa tarvitsevien lasten tulee saada aamu- ja iltapäivähoito hyvinvointialueen vammaispalveluista, kuten tähänkin saakka.
- o Espoon kaupungilla on hankintasopimukset perusopetuksen iltapäivätoimintaa toteuttavien palveluntuottajien kanssa, eivätkä ne sisällä kuin yksittäistapauksissa vaativan tuen oppilaiden iltapäivät.

2. Onko Espoon kaupungilla tietoa siitä, aikooko Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue käynnistää uudelleen prosessin, jossa se pyrkisi siirtämään iltapäivähoidon järjestämisvastuuta Espoolle (esimerkiksi sopimusmenettelyllä tai päätösteksteihin sisällytetyillä kirjauksilla)?

Espoon kaupunki on vuodesta 2014 toteuttanut kehitysvammaisten ja autististen lasten aamu-, iltapäivä- ja lomahoitoa sopimukseen perustuen hyvinvointialueelle (aiemmin Espoon kaupungin Vammaispalvelut).

Sopimus uusittiin hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä.

Järjestämisvastuu aamu-, iltapäivä- ja lomahoidosta on aina ollut Vammaispalveluissa, koska yksilöllistä hoitoa ja lyhytaikaista huolenpitoa koskevat palvelut järjestetään vammaispalvelulain tai erityishuoltolain perusteella. Kun Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue aloitti toimintansa vuonna 2023 tehtiin uusi sopimus samoilla ehdoilla. Espoon kaupungin ja LUVN:n nykyinen sopimus on voimassa 12.8.2026 asti.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 2 § ja vammaispalvelulain 24 § mahdollistaa sopimusperustaisen yhteistyön kunnan kanssa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön ohjekirjeen mukaan perusopetuslain ja vammaispalvelulain välisessä lainvalintatilanteessa on arvioitava, ovatko ensisijaisen lainsäädännön mukaiset palvelut lain mukaisesti järjestettynä henkilön yksilöllisen palvelutarpeen kannalta sopivia ja riittäviä sekä lapsen edun mukaisia. Mikäli ensisijaisen lainsäädännön mukaisilla palveluilla ei voida turvata vammaiselle lapselle riittävää ja sopivaa sekä lapsen edun mukaista apua ja tukea, palvelut on järjestettävä tai niitä on täydennettävä vammaispalvelulain perusteella (HE 122/2024 vp, s. 55).

Espoon kaupungin näkemyksen mukaan ensisijaisen lainsäädännön mukaiset palvelut, eli perusopetuksen ryhmämuotoinen iltapäivätoiminta, ei ole riittävä turvaamaan jokaiselle vammaiselle lapselle hänen tarvitsemaansa yksilöllistä lyhytaikaista huolenpitoa. Perusopetuksen iltapäivätoimintaa toteutetaan Opetushallituksen antamien aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden tavoitteiden ja sisältöjen mukaisesti. Espoossa iltapäivätoiminnan 15–18 lapsen ryhmää ohjaa yksi koulunkäynninohjaajan koulutuksen saanut henkilö. Oppilaskohtaisen tukipäätöksen omaavat oppilaat (perusopetuslaki 20 c ja 20 i §) sijoittuvat kahden paikalle, mutta ryhmä on edelleen suuri osalle vaativan tuen oppilaista heidän hyvinvoinnistaan huolehtimiseksi. Espoon kaupungin näkemyksen mukaan vaativan tuen oppilaiden tilanne edellyttää

jatkossakin yksilökohtaista harkintaa siitä, missä juuri hänen erityisiin tarpeisiinsa kyetään parhaiten vastaamaan.

Vammaispalvelulain 24 §:n 1 momentin mukaisesti oman perheen tai muun läheisen kanssa asuvalla vammaisella henkilöllä, joka tarvitsee apua ja tukea päivittäisissä toimissa tai valvontaa turvallisuuden vuoksi, on oikeus saada lyhytaikaista huolenpitoa läheisten oman elämään liittyvien velvoitteiden hoitamiseksi. Lyhytaikaisella huolenpidolla voitaisiin turvata vammaisen lapsen tai nuoren tarvitsemaa apua aamulla ennen koulun alkamista sekä koulupäivän jälkeen esimerkiksi silloin, jos kunta ei pystyisi hyvin erityisten tarpeiden vuoksi järjestämään palvelua aamu- ja iltapäivätoimintana perusopetuslain perusteella (HE 191/2022 s. 212). Erityiset tarpeet voivat liittyä esimerkiksi siihen, että lapsi ei vamman tai sairauden vuoksi pysty osallistumaan ryhmämuotoisesti toteutettuun toimintaan.

3. Mikäli hyvinvointialue pyrkii yksipuolisesti siirtämään iltapäivähoidon järjestämisvastuuta kunnalle, miten Espoon kasvun ja oppimisen toimialalla on varauduttu mahdollisiin lisäkustannuksiin ja palvelutarpeen kasvuun?

Kyse on sosiaali- ja terveystoimen palvelusta, jonka järjestämisvastuu on lainsäädännön mukaisesti hyvinvointialueella. Kustannukset kohdistuvat järjestämisvastuussa olevalle, eli tässä tapauksessa hyvinvointialueelle.

Espoon kaupunki ei ole varautunut kustannusten kohdistumiseen Espoon kaupungille tai kasvun ja oppimisen toimialalle, jonka perustehtäviin vammaispalvelulain alaisten palvelujen järjestäminen ei kuulu.

Palvelun toteuttaminen hyvinvointialueen tilaamana ja kustantamana on mahdollista myös tulevaisuudessa sopimukseen perustuen.

4. Mitkä olisivat tällaisen järjestämisvastuun siirron euromääräiset kustannusvaikutukset Espoon kaupungille vuositasolla (arvio 2026–2027), huomioiden henkilöstö, tilat, kuljetukset, avustajaresurssit sekä mahdolliset aistiesteettömyyden ja saavutettavuuden mukautukset?

Palvelun kokonaiskustannus vuositasolla on noin 5,5 milj.€. Suurin kustannus muodostuu henkilöstökustannuksista, koska turvallisesti järjestetyn vaativan tuen oppilaiden hoidon edellyttämä henkilöstömitoitus on usein lähes 1:1, vaihdellen osallistujien hoidon ja huolenpidon määrän mukaisesti. Palvelu sisältää myös kuljetukset ja välipalan, lisäksi lomahoidon aikana tarjotaan lounas.

5. Miten Espoo varmistaa, että perheiden palvelupolku on yhtenäinen ja ennakoitava, eikä lapsen tarvitsemien tukitoimien jatkuminen katkea hallinnollisen tulkintakiistan vuoksi, erityisesti silloin kun lapsi on vaativan erityisen tuen piirissä ja toiminta toteutuu käytännössä koulun tiloissa?

Espoo neuvottelee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa uudesta sopimuksesta, jossa järjestämisvastuussa oleva Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue hankkii palvelun sopimukseen perustuen kaupungilta, kuten tähänkin saakka. Malli on ollut toimiva ja se on myös lainsäädännön mahdollistama toimintatapa.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten aamu-, iltapäivä- ja loma-ajan hoidon järjestämisestä Espoossa

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 14	23.02.2026
Kaupunginhallitus	§ 87	16.03.2026
Kaupunginhallitus		30.03.2026

Asianumero 3633/14.07.00/2025

Kaupunginhallitus 30.03.2026

16

Valtuustoaloite Espoon ohjelmasta nuorten aikuisten työllistymisen ja kouluttautumisen tukemiseksi (pöydälle 16.3.2026) (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Latonen Minna
Savolainen Petra
Heiniö Katja
Koskinen Henrietta
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Susanna Sielon ym. 15.9.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen, joka koskee Espoon ohjelmaa nuorten aikuisten työllistymisen ja kouluttautumisen tukemiseksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Valtuutettu Sielo ja 41 muuta valtuutettua esittävät, että Espoo selvittää, millaisia palveluita, tukimuotoja ja ohjausta nuoret aikuiset tarvitsevat työllistymisen ja opintoihin palaamisen tueksi. Aloitteessa tuodaan esiin muun muassa:

- Nuorten työttömyyden kasvu ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen.
- Koulutustason merkittävä vaikutus työllistymismahdollisuuksiin.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 14	23.02.2026
Kaupunginhallitus	§ 87	16.03.2026
Kaupunginhallitus		30.03.2026

- Tavoite katkaista työttömyyden pitkittyminen ja vahvistaa nuorten polkuja koulutukseen, työelämään ja yrittäjyyteen.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tiivistelmä

- Nuorten työttömyyden kasvu ja työttömyyden pitkittyminen on vaikean suhdannetilanteen vuoksi valtakunnallinen haaste
- Työllisyyspalveluissa nuorten työllistyminen on ollut strateginen painopiste jo kuntakokeilun alusta lähtien
- Työllisyyspalveluissa on selvitetty nuorten työllistymisen tukemista erilaisin keinoin ja toteutettu useita projekteja sidosryhmien kanssa, painottuen sisäiseen kehittämiseen sekä uutena ennalta ehkäisevään kaupunkitasoiseen työhön
- TE-palveluiden siirryttyä vuoden 2025 alusta kunnille on Espoossa pystytty entistä laajemmilla keinoilla lähdetty rakentamaan muun muassa työnantajayhteistyötä ja strategista kumppanuutta oppilaitosten kanssa.
- Nuorten työllisyyskehityksen edistämiseen on vuonna 2026 kohdistettu työnantajille suunnattuja työllistämisen tukia.
- Espoon nuorten työllistymisen edistämisen ohjelma käynnistyi elokuussa 2025 ja kyseessä on kaupungin strateginen kehitysohjelma, jonka tavoitteena on tukea nuorten työllistymistä ennakoivasti.

Nuorten työnhakijoiden tilanne

Haastavan suhdannetilanteen ja avoimien työpaikkojen vähenemisen takia nuorten työttömyys sekä työttömyyden pitkittyminen on valtakunnallisesti haaste kaikilla työllisyysalueilla. Kaikissa suurissa maakunnissa nuorten alle 25-vuotiaiden työttömyys on kasvanut selvästi joulukuussa 2025 vuodentakaisesta selvästi; esimerkiksi Uudellamaalla vuosimuutos oli 15,1 %, Pirkanmaalla 18,6 % ja Varsinais-Suomessa vähemmän, noin 11,8 %.

Nuoria alle 30-vuotiaita työnhakijoita joulukuussa 2025 Espoo-Kauniaisten työllisyysalueella oli yhteensä 6 583 nuorta, joista työttömiä tai lomautettuja oli 3 939 nuorta. Verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen nuorten työttömien työnhakijoiden työnhaun kesto on keskimäärin hieman pidentynyt. Pitkäaikaistyöttömien nuorten määrä on kasvanut 32,5 % vuoden takaisesta. Työttömistä nuorista perusasteen koulutuksen varassa olevia oli joulukuussa 2025 yhteensä 755 nuorta, toisen asteen koulutuksen suorittaneita oli 1 894 ja korkea-asteen tutkinnon omaavia oli 846 nuorta. Selvästi eniten on noussut toisen asteen koulutustaustan omaavien nuorten työttömyys (20,6 %), mutta pientä kasvua on kaikilla

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 14	23.02.2026
Kaupunginhallitus	§ 87	16.03.2026
Kaupunginhallitus		30.03.2026

koulutusasteilla. (KEHA ja Tilastokeskus, työnvälitystilasto, Espoo työllisyystieto PBI).

Nuorten työllistymisen tueksi tehtyjä selvityksiä ja projekteja

Espoo osallistui työllisyyden kuntakokeiluihin ja on palvellut alle 30-vuotiaita työnhakijanuoria jo vuodesta 2021. Tämä on mahdollistanut pitkäjänteisen selvitystyön nuorten työllistymiseen liittyvistä erityishaasteista. Nuoret ovat olleet kaikkina näinä vuosia työllisyyspalveluille tärkeä kohderyhmä ja heidän osaltaan on myös pystytty panostamaan palveluiden ja verkostoyhteistyön kehittämiseen myös perintövarojen turvin.

Nuoret työhön -projekti käynnistyi vuonna 2020 laajalla ekosysteemityöllä, jossa etsittiin vaikuttavia toimenpiteitä sidosryhmien kanssa. Toimenpiteitä kohdennettiin erityisesti alkavien työttömyysjaksojen määrän vähentämiseen (työllisyyden edistäminen, työttömyyden juurisyihin vaikuttaminen) ja kohdennetun varhaisen tuen lisäämiseen (pitkittyneen työttömyyden ehkäisy). Toimenpiteitä toteutettiin laajassa verkostoyhteistyössä, ja muun muassa nuorten aktivointipäivät voittivat kaupunginjohtajan innovaatiokilpailun.

Nuoret työhön-projektin jälkeen muodostettiin Nuorten työryhmä, johon palkattiin suunnittelija, kaksi uravalmentajaa ja yrityskoordinaattori. Työryhmä toimi vuosina 2023–2024 tavoitteena kehittää ja toimeenpanna hyväksi todettuja toimintamalleja, kehittää viestintää ja vahvistaa työnantajayhteistyötä. Työryhmä kartoitti nuorten työllistymisen tukemisen tarpeita työllisyyspalvelujen-nuorten asiantuntijoille tekemän kyselyn kautta sekä hyödynsi v. 2023 tehtyä asiakaskokemustutkimusta sekä verkostotiimin tekemää työtä. Nuorten työllistymisen tavoitteen avaimiksi muotoutui: työnhaku- ja työelämätaidot kuntoon, ensimmäisen työkokemuksen saaminen, vertaistuki, ammatillinen koulutus ja työttömyyden ennaltaehkäisy. Työryhmän toimet ovat luoneet pohjaa nykykäytännöille, kuten säännöllisille nuorille suunnatuille rekrytointitapahtumille, työllisyyspalveluiden nuorten asiantuntijaryhmälle sekä ryhmäinfoille.

Kuntakokeilun nuorten tiimi (jonka asiakkaina olivat alle 30-vuotiaat espoolaiset nuoret työnhakijat), teki tiivistä yhteistyötä mm. Omnian nuorten työpajojen sekä etsivän nuorisotyön kanssa nuorten ohjautumiseen, palvelutarpeiden esille tuomiseen ja verkostotapaamisten kehittämiseen liittyen. Omnian nuorten työpajat aloittivat muun muassa kielipajan, joka tarjoaa työkokeilumahdollisuuden ja suomen kielen kehittymistä nuorelle, jonka kielitaito ei vielä riitä muille työpajoille. Vuonna 2023 selvitettiin myös alle 30-vuotiaiden työnhakijoiden kokemuksia palveluista ja prosesseista osana laajempaa asiakaskokemuksen kehittämistä.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 14	23.02.2026
Kaupunginhallitus	§ 87	16.03.2026
Kaupunginhallitus		30.03.2026

Osana Espoo–Kauniainen-työllisyysalueen valmistelua toteutettiin yhteistyössä tutkija Mikko Kesän kanssa työvoimapalveluiden kustannusvaikutusanalyysi eri asiakasryhmistä. Tarkastelun tavoitteena oli hahmottaa nuorten työllistymisen polkuja ja vaikuttavia keinoja. Analyysin mukaan nuoret, joilla on tutkinto mutta riittämättömät työmarkkina- ja palveluvalmiudet, hyötyvät eniten työmarkkina- ja palveluvalmiuksien vahvistamisesta, kuten työnvälityksestä ja työpaikoille kiinnittämisestä.

Espoon kaupunki on lisäksi selvittänyt NEET-nuorten (työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten) määrää sekä toimenpidesuosituksia tilanteen parantamiseksi. NEET-nuoret muodostavat moninaisen ryhmän, johon kuuluu esimerkiksi varusmiespalvelusta odottavia, opintojen aloitusta odottavia, välivuotta viettäviä sekä pääsykokeisiin valmistautuvia nuoria. Haastavammassa tilanteessa olevat NEET-nuoret eivät useimmiten ole työllisyyspalveluiden asiakkaita, vaan tarvitsevat usein sosiaalihuollon, terveyspalveluiden ja etsivän nuorisotyön tukea. Keskeisiä toimenpiteitä ovat työnhakijaksi tai koulutukseen ohjaaminen sekä tiivis monialainen yhteistyö eri palveluiden välillä. Selvityksessä havaittiin myös, että kaupunginosien välillä on huomattavia eroja NEET-nuorten määrässä. Selvityksen mukaan NEET-jakso tulisi pyrkiä katkaisemaan viimeistään 100 päivän kohdalla, ja tietyille alueille olisi perusteltua kohdentaa erityisiä toimenpiteitä.

Vuonna 2023 NEET-nuorten osuus Espoossa oli 13,9 prosenttia 18–24-vuotiaista ja 14,3 prosenttia 18–29-vuotiaista. Suomalaistaustaisten ja Suomessa syntyneiden nuorten osuus oli tätä matalampi, 11,7 prosenttia (18–24-vuotiaat) ja 11,4 prosenttia (18–29-vuotiaat). Ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten nuorten kohdalla NEET-osuus oli selvästi korkeampi, 23,3 prosenttia 18–24-vuotiaista ja 23,4 prosenttia 18–29-vuotiaista (KOTO-tietokanta). Tämä osoittaa, että ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten nuorten riski kuulua NEET-ryhmään on Espoossa selvästi suurempi kuin koko väestössä keskimäärin tai suomalais- ja Suomessa syntyneiden nuorten keskuudessa.

Tilastot osoittavat, että ilmiö on Espoossa edelleen merkittävä. Vuonna 2024 NEET-nuorten osuus oli 14,2 prosenttia 18–24-vuotiaista, mikä vastaa yhteensä 3 816 nuorta. Tieto perustuu THL:n Soskanet-tilastokantaan.

Nuorten työnhakijoiden palveluiden kehittäminen

Työllisyyspalveluissa työnhakijanuorten asiakkuudet on keskitetty asiantuntijoille, joilla on vahvaa osaamista nuorten työllistymisen tukemisesta sekä hyvä tuntemus nuorten palveluista ja verkostoista. Nuoret tarvitsevat usein samanaikaisesti koulutuksellista, sosiaalista ja

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 14	23.02.2026
Kaupunginhallitus	§ 87	16.03.2026
Kaupunginhallitus		30.03.2026

terveydellistä tukea. Nuoren ympärille rakennetaan tarkoituksenmukainen, koordinoitu verkostokokonaisuus, jossa jokaisella toimijalla on selkeä rooli. Tällä hetkellä kehitetään nuorten asiakkuuden alkuvaiheen palveluprosessia, jotta nuorten tilanteisiin voidaan tarttua aiempaa tehokkaammin jo asiakkuuden varhaisessa vaiheessa. Käyttöön otetaan aiemmin kehitetty ryhmäilmoittautumisen malli ruuhkahuippujen helpottamiseksi, ja henkilökohtaista tukea lisätään prosessin alkuvaiheeseen. Maaliskuun alusta aulapalveluissa käynnistettiin pilotti, jossa työllisyyspalveluun ilmoittautuneen nuoren kanssa asiantuntija tekee yhdessä ilmoittautumisen ja näin saadaan asiakkuus nopeammin käyntiin.

Nuoria ohjataan palvelutarpeen mukaan erilaisiin palveluihin, joissa he voivat saada muun muassa yksilö- ja ryhmävalmennusta, suomen kielen vahvistamista, tukea työelämätaitojen kehittämiseen ja tukea työnhakuun. Nuorille tarjotaan myös räätälöityjä koulutuspolkua, työkokeiluja, nuorille suunnattuja rekrytointitapahtumia sekä ammatinvalinnan ja uraohjauksen palveluita. Omnian nuorten työpajat tarjoavat eri alojen työkokeilumahdollisuuksia ja auttavat nuoria tunnistamaan tulevaa koulutusalaansa sekä hakeutumaan koulutukseen.

Yhteistyön vahvistaminen oppilaitosten ja työnantajien kanssa

Työllisyyspalvelut käyvät säännöllistä vuoropuhelua toisen ja kolmannen asteen oppilaitosten kanssa varmistaakseen, että espoolaiset opiskelijat saavat ajantasaista tietoa työmarkkinoista ja niiden vaatimuksista jo opintojensa aikana, ja että he oppivat osaamisyhdistelmiä ja taitoja, joille on kysyntää työmarkkinoilla.

Syksyllä 2025 käynnistyi Omnian ja Espoon kaupungin strateginen yhteistyö, jota varten perustettiin myös taktinen ja operatiivinen valmistelutyöryhmä. Yhteiskehittämisessä painottuu Omnian ja työllisyyspalveluiden työnantajapalveluiden yhteistyö sekä heikommassa asemassa olevien nuorten ja aikuisten palveluiden kehittäminen. Näistä esimerkkeinä ovat muun muassa TUVA (tutkintokoulutukseen valmentava koulutus) koulutuksessa olevat nuoret, maahanmuuttajanuoret, aikuisten perusopetuksessa olevat opiskelijat sekä nuorten työpajojen kanssa tehtävä yhteistyö.

Nuorten työllisyyskehityksen edistämiseen on vuonna 2026 kohdistettu työnantajille suunnattuja työllistämisen tukia. Espoon uusi rekrytointituki tukee erityisesti alle 30-vuotiaiden toisen tai korkea-asteen koulutuksen omaavien nuorten ja vieraskielisten työttömien työnhakijoiden työllistymistä. Tuki edistää vähintään vuoden mittaisia ja vähintään 80 prosentin työajalla toteutuvia työsuhteita. Rekrytointituki on 5000 euroa per työsuhte ja se maksetaan kertaluontoisesti työnantajalle työsuhteen alkaessa. Rekrytointitukeen varattu 1,5 miljoonaa euroa, mikä mahdollistaa noin 300 työsuhteen tukemisen vuonna 2026.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 14	23.02.2026
Kaupunginhallitus	§ 87	16.03.2026
Kaupunginhallitus		30.03.2026

Espoo on myöntänyt maaliskuusta 2026 lähtien hallituksen erillisrahoituksen turvin nuorten työllistymisaseteitä (Nuorten rekrytointituki), jotka tukevat nuorten pääsyä työelämään ja kannustavat yrityksiä palkkaamaan nuoria. Erityinen painopiste ovat nuoret, joilla ei ole vielä tutkintoa tai aiempaa työkokemusta. Työllistymisasetelin avulla heille avautuu mahdollisuus saada ensimmäinen työpaikka, kartuttaa osaamista ja rakentaa polkua kohti pysyvämpää työllistymistä. Työllistymisasetelillä tavoitellaan noin 200 työsuhteen syntymistä. Tuki on tarkoitettu kannustamaan työnantajia palkkaamaan nuoria, ja sitä voidaan käyttää palkkakustannusten tukena. Työnantajat hakevat tukea kaupungilta palkatessaan nuoren. Tukea haetaan sen kunnan työvoimaviranomaiselta, jossa työnhakija on rekisteröityneenä työttömäksi työnhakijaksi.

Nuorten rekrytointituen hakuprosessi käynnistyy työnantajan jättämällä hakemuksella työllisyyspalveluiden ohjeiden mukaisesti. Tuen myöntämisen kriteerit tarkistetaan työllisyyspalveluissa ja tukihakemukseen tehdään viranhaltijapäätös. Mikäli tuen myöntämisen kriteerit täyttyvät, työllisyyspalvelut ja työnantaja allekirjoittavat sopimuksen tuen myöntämisestä ja nuoren työllistämistä. Työsuhde voidaan aloittaa sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Yritys hakee tuen maksatusta sopimuksessa sovittujen aikarajojen mukaisesti.

Nuorten työllistymisen edistämisen ohjelma

Espoon nuorten työllistymisen edistämisen ohjelma käynnistyi elokuussa 2025. Kyseessä on kaupungin strateginen kehitysohjelma, jonka tavoitteena on tukea nuorten työllistymistä ennakoivasti. Ohjelman keskeisiä kohderyhmiä ovat erityisesti koululaiset ja opiskelijat.

Ohjelmassa on koottu yhteen kaupungin eri toimialojen toteuttamia toimenpiteitä, jotka tukevat nuorten työelämävalmiuksien kehittymistä ja työkokemuksen karttumista. Toimenpiteitä koordinoidaan ja kehitetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on vahvistaa työelämässä tarvittavia taitoja jo ennen valmistumista, jotta nuorten siirtyminen opintojen jälkeen työelämään olisi mahdollisimman sujuvaa.

Ohjelman kautta kannustetaan kaupungin eri toimialoja sekä alueen työnantajia tarjoamaan nuorille harjoittelu-, TET- ja kesätyöpaikkoja sekä oppisopimusmahdollisuuksia. Lisäksi nuorten yrittäjyyttä edistetään yhtenä vaihtoehtoisena työllistymisen polkuna.

Käynnissä olevat toimenpiteet

Nuorten työllistymistä tukemaan suunnitellaan helppokäyttöistä keikkatyösovellusta. Työllisyyspalvelut kilpailuttavat sovelluksen vuoden 2026 aikana, ja tavoitteena on ottaa se käyttöön mahdollisimman pian.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 14	23.02.2026
Kaupunginhallitus	§ 87	16.03.2026
Kaupunginhallitus		30.03.2026

Sovelluksen tarkoituksena on helpottaa nuorten mahdollisuuksia hankkia työkokemusta ja kiinnittyä työelämään.

Kohdennettu tuki Omnian valmistumassa oleville opiskelijoille (100 + 100-hanke) on valmistelussa yhteistyössä Omnian ja Espoon työllisyyspalveluiden kanssa. Lisäksi pääkaupunkiseudun työllisyyspalveluiden ja oppilaitosten välistä yhteistyömallia kehitetään parhaillaan, ja TET.fi-palvelun käyttö toimialoilla on käynnissä.

Kesätyöseteliin liittyvät kohdennetut toimenpiteet käynnistyvät syksyllä 2026. Pääkaupunkiseudun 4H-yhdistyksen järjestämä Ysit töihin -koulutus toteutetaan keväällä 2026 viidessä koulussa. Lisäksi kesätyökampanja on parhaillaan käynnissä.

Ohjelman tavoitteet ja seuranta

Ohjelman tavoitteena on rakentaa pysyvä toimintamalli, jossa eri toimenpiteet tukevat nuorten koulutukseen hakeutumista ja työllistymistä laajan yhteistyöverkoston avulla. Toimenpiteet on ryhmitelty teemoihin, kuten koulutukseen, uravalmennukseen, harjoitteluun, yrittäjyyteen sekä vieraskielisten nuorten tukemiseen.

Ohjelman toteutus edellyttää kaupungin yksiköiden, oppilaitosten ja työnantajien sitoutumista. Myös järjestöillä ja urheiluseuroilla on tärkeä rooli nuorten työkokemuksen tarjoamisessa.

Ohjelman pitkän aikavälin tavoitteena on vähentää nuorten työttömyyttä ja pitkäaikaistyöttömyyttä, nopeuttaa työllistymistä valmistumisen jälkeen sekä lisätä nuorille tarjolla olevia harjoittelu- ja työmahdollisuuksia. Toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan säännöllisesti ennen niiden vakiinnuttamista pysyviksi toimintamalleiksi.

Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain. Seurannasta raportoidaan kaupungin johdolle ja keskeisille sidosryhmille. Seurantaraportti tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen valtuustolle tiedoksi.

Yhteenveto

Työllisyyspalveluissa on viime vuosina toteutettu laaja-alaisia tarkasteluja nuorten työllistymiseen liittyvistä palvelutarpeista, haasteista ja vaikutuskeinoista. Näitä selvityksiä hyödynnetään parhaillaan käynnissä olevan ohjelman toimeenpanossa ja työllisyyspalveluiden kehittämisessä.

Aloitteessa esitetyt tavoitteet ja näkökohdat sisältyvät jo kaupungin käynnissä olevaan selvitys- ja kehittämissuunnitelmaan. Espoossa on jo toteutettu ja parhaillaan toteutetaan toimenpiteitä, joilla tuetaan nuorten työllistymistä, koulutukseen kiinnittymistä ja yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 14	23.02.2026
Kaupunginhallitus	§ 87	16.03.2026
Kaupunginhallitus		30.03.2026

Työllisyyspalvelut jatkaa nuorten työllistymisen tukemista ohjelman ja työllisyyspalveluiden olemassa olevien rakenteiden puitteissa.

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 23.02.2026 § 14

Päätösehdotus

Esittelijä
Elinvoimajohtaja Heinaro Mervi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto esittää kaupunginhallitukselle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Susanna Sielon ym. 15.9.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen, joka koskee Espoon ohjelmaa nuorten aikuisten työllistymisen ja kouluttautumisen tukemiseksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.03.2026 § 87

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Susanna Sielon ym. 15.9.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen, joka koskee Espoon ohjelmaa nuorten aikuisten työllistymisen ja kouluttautumisen tukemiseksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Katainen Partasen kannattamana esitti, että asia jätetään pöydälle. Keskustelun pöydälle panosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen pöydälle panoa koskeva ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 14	23.02.2026
Kaupunginhallitus	§ 87	16.03.2026
Kaupunginhallitus		30.03.2026

Päätös

Kaupunginhallitus:

Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Liitteet**Oheismateriaali**

- Valtuustoaloite Espoon ohjelma nuorten aikuisten työllistymisen ja kouluttautumisen tueksi

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

17

Valtuustoaloite vammaisneuvoston aseman turvaamisesta vastaavasti kuin nuorisovaltuustolla (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Ikäheimonen Taru

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettujen Mika-Erik Walls ja ym. 15.9.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen vammaisneuvoston aseman turvaamisesta vastaavasti kuin nuorisovaltuustolle sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Mika-Erik Walls ja 23 muuta valtuutettua tekivät valtuustoaloitteen 16.9.2025, jossa esitetään vammaisneuvoston edustusta Espoon kaupunginvaltuustoon.

Aloitteessa tuodaan esille, että useassa kunnassa vammaisneuvostoilla on puhe- ja äänioikeus kunnanvaltuustossa ja samaa esitetään Espooseen. Aloitteessa vedotaan myös yhdenvertaisuuteen nuorisovaltuuston edustuksen kanssa, joilla on kaupunginvaltuustossa puhe- ja äänioikeus.

Tiivistelmä:

- Kuntalain mukaan asukkailla on oikeus osallistua kunnan toimintaan, ja vammaisneuvoston asettaminen on kunnanhallituksen tehtävä

- Nuorisovaltuustolla on puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuustossa, mutta vammaisneuvoston edustajilla ei ole vastaavaa oikeutta, koska heillä on mahdollisuus vaikuttaa vaalien kautta valituiksi tulemalla. Espoo noudattaa samaa käytäntöä kuin muut suuret kaupungit.
- Kaupunki pyrkii toimillaan vahvistamaan vaikuttamistoimielinten tiedonsaantia ja vaikuttavuutta.

Kuntalain (410/2015 §22) mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Vaikuttamistoimielimet, kuten vammais- ja vanhusneuvosto, ovat kuntalaisten osallistumis- ja kuulemiskanavia ja kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä. Kuntalain 28 §:n mukaan vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto, jossa vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla riittävä edustus.

Kuntalain 26 §:n mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuustolle on lain mukaan annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Nuorisolaissa (21.12.2016/1285) säädetään Nuorisotyön ja -toiminnan edistämisestä ja nuorisopolitiikasta sekä niihin liittyvästä valtionhallinnon ja kunnan vastuusta ja yhteistyöstä sekä valtionrahoituksesta. Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan lain 2 §:n tavoitteita ja lähtökohtia kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä vuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan ja valtion viranomaisen tulee tarjota ja järjestää nuorille mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa paikallista, alueellista ja valtakunnallista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn tai heitä tulee muutoin kuulla mainituissa asioissa. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa.

Espoon kaupungin hallintosäännössä 16 § todetaan, että nuorisovaltuuston edustus valtuuston kokouksessa Nuorisovaltuuston kulloiseenkin valtuuston kokoukseen nimeämällä edustajalla on oikeus olla valtuuston kokouksessa läsnä. Nuorisovaltuuston edustajalla on

puheenjohtajan harkinnan mukaan oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon. Nuorisovaltuuston edustajalla ei ole läsnäolo-oikeutta silloin kun käsiteltäviin asiakirjoihin sisältyy salassa pidettäviä tietoja.

Espoon kaupunki katsoo, että nuorisovaltuuston edustajan puhe- ja läsnäolo-oikeus kaupungin lautakunnissa ja valtuustossa toteuttaa kuntalain 26 §:n ja nuorisolain tarkoitusta ja perustuu siihen, että nuorisovaltuutettu ei voi päästä vaalien kautta edustajaksi valtuustoon ja lautakuntiin. Näin ollen nuorisovaltuutetun puhe- ja läsnäolo-oikeus on tarpeen nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kuntalain tarkoittamalla tavalla. Vammais- ja vanhusneuvoston edustajilla on mahdollisuus päästä vaikuttamaan kunnan päätöksentekoon tulemalla valituksi edustajaksi vaalien kautta. Muissa suurissa kaupungeissa (Helsinki, Vantaa, Oulu, Turku, Tampere) on sama käytäntö kuin Espoossa eli vaikuttamistoimielimistä vain nuorisovaltuustolla on edustaja lautakunnissa ja valtuustossa. Vammaisneuvostolla on vaikuttamistoimielimenä tärkeä rooli vammaisten henkilöiden ja heidän omaistensa asioiden edistäjänä ja puolesta puhujina. Esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen on yksi merkityksellisimmistä vammaisneuvoston tehtävistä. Espoon kaupunki pitää erittäin tärkeänä riittävän tiedonsaannin turvaamista ja käytettävissä olevia vaikuttamistapojen käyttöä. Vaikuttamistoimielimille on turvattava oikeus tiedonsaantiin antamalla riittävästi ja oikea-aikaisesti jo suunnitteluvaiheessa tietoa ajankohtaisista ja suunnitteilla olevista hankkeista. Vaikuttamistoimielinten vaikuttamistapoja ovat muun muassa lausunnot, kannanotot, aloitteet ja yhteiset tilaisuudet.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Espoon tulee turvata vammaisneuvostolle vastaava asema kuin nuorisovaltuustolle ja osoittaa sitoutumisensa kaikkien kaupunkilaisten yhdenvertaiseen osallisuuteen, Walls Mika Erik + 23 kvalt.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus 30.03.2026

18

Valtuustoaloite pyöräpaikkanormin joustavoittamisesta parempien pyörävarastojen mahdollistamiseksi (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Mäkelä Salla

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Tere Sammallahden ym. 20.10.2025 tekemään valtuustoaloitteeseen pyöräpaikkanormin joustavoittamisesta parempien pyörävarastojen mahdollistamiseksi sekä toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Valtuutettu Tere Sammallahti ja 22 muuta valtuutettua ovat jättäneet 20.10.2025 valtuustoaloitteen pyöräpaikkanormin joustavoittamisesta. Aloitteessa esitetään, että asemakaavamääräyksiä asuinkerrostalojen pyöräpysäköinnistä muokattaisiin niin, että pyöräpysäköintiä voitaisiin sijoittaa erillisten pyörävarastojen lisäksi myös esimerkiksi huoneistojen yhteyteen, parvekkeille tai irtaimistovarastoihin. Tällä vältettäisiin valtuustoaloitteen mukaan tyhjiä kellaritilojen toteuttaminen ja annettaisiin asukkaiden, jotka eivät omista polkupyörää, hyödyntää pyöräpysäköintitiloja muuhun käyttöön.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Asemakaavoituksessa on määrätty pyöräpysäköinnistä korttelialueilla säännönmukaisesti vuodesta 2016 alkaen. Asuinkorttelien pyöräpysäköintiä koskevia asemakaavamääräyksiä on päivitetty viimeksi vuonna 2023 ja kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi ne ohjeellisenä käyttöön 10.5.2023. Samassa yhteydessä merkittiin tiedoksi kaupunkisuunnittelukeskuksessa laadittu asuinkorttelien pyöräpysäköinnin suunnitteluohje.

Nykyisessä ohjeessa pyöräpaikkojen vähimmäismääräksi on määritelty kerrostaloille yksi pyöräpaikka 40 kerrosneliömetriä kohden, opiskelija-asunnoille yksi pyöräpaikka 20 kerrosneliömetriä kohden ja palveluasunnoille käyttötarkoituksen edellyttämä määrä, kuitenkin vähintään yksi pyöräpaikka 50 kerrosneliömetriä kohden. Vähimmäisvaatimuksen mukaisista pyöräpaikoista vähintään 80 % tulee sijoittaa katettuun, lukittavissa olevaan ja säältä suojattuun tilaan, jonne on esteetön kulku kadulta tai pihalta. Loput pyöräpaikoista saa sijoittaa ulkotilaan lähelle keskeisiä kulkureittejä. Vähintään puolet ulkona sijaitsevista pyöräpaikoista tulee olla katettuja. Kaikissa pyöräpaikoissa tulee olla runkolukitusmahdollisuus.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan 10.5.2023 päätöksen mukaisesti asuinkerrostalojen pyöräpaikkojen kokonaismäärää on vähennetty aiemmin käytössä olleesta ohjeesta 1 pyöräpaikka 30 kerrosneliömetriä kohden. Aiemmassa ohjeessa vaatimuksena oli lisäksi vähintään kaksi pyöräpaikkaa asuntoa kohden, mikä on uudesta ohjeesta poistettu. Lisäksi päätöksen mukaisesti asemakaavoituksessa ei enää anneta vaatimusta pientalojen pyöräpysäköinnille. Niiden osalta rakennusvalvonta hyödyntää Rakentamisen yhteisiä Topten-käytäntöjä, joiden mukaan pientalo-yhtiöissä (rivitalot, paritalot, erillispientalot) pyöräpaikkoja vaaditaan 2,5 kpl/asunto ja niiden tulee sijaita säänsuojatussa tilassa. Topten-käytännöissä annetaan myös mitoitusohje irtaimistovarastoille, lastenvarunvarastoille ja muille aputiloille, joiden määrästä ei määrätä asemakaavassa.

Kaupunkisuunnittelukeskuksen laatimassa pyöräpysäköinnin suunnitteluohjeessa on tarkennettu periaatteita, joiden mukaan kaavoituksessa määritellään pyöräpysäköinnin tilavaraukset ja sijainti. Ohjeen tavoitteena on ollut parantaa pyöräpysäköintitilojen käytettävyyttä, jolloin myös tilojen käyttöaste paranee. Ohjeen tausta-aineistona oli vuonna 2022 laadittu selvitys, jossa tarkasteltiin uusien kerrostalojen pyöräpysäköintitilojen toteutusta ja käyttöasteita sekä asukkaiden mielipiteitä niistä. Havaintona oli, että useassa kohteessa pyöräpysäköintitiloja oli toteutettu ratkaisulla, jotka näennäisesti täyttivät asemakaavan pyöräpaikkavaatimuksen, mutta jotka eivät soveltuneet pyörän tosiasialliseen säilyttämiseen. Tällaisia ratkaisuja ovat esimerkiksi ahtaat, väärän muotoiset tilat, liian lähekkäin sijoitetut telineet sekä telinemallit, jotka eivät mahdollista pyörän lukitsemista rungostaan. Etenkin seinään kiinnitetyt koukkutelineet ovat yleinen ratkaisu, joiden

toteutuksessa ja käytettävyydessä havaittiin puutteita. Huonot suunnitteluratkaisut ymmärrettävästi heijastuvat myös pyöräpysäköintitilojen käyttöasteeseen.

Valtuustoaloitteessa ehdotettu pyöräpysäköintitilojen sijoittaminen muualle kuin pohjakerroksen yhteiseen pyörävarastoon on nykyisten kaavamääräysten puitteissa mahdollista. Tyypillisesti asemakaavassa pyöräpysäköintitilat on sisällytetty lisärakennusoikeuteen, jonka saa toteuttaa asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi. Asemakaavamääräykset eivät estä toteuttamasta lisärakennusoikeuden mukaisia tiloja pienempinä kokonaisuuksina eri kerroksiin. Sen sijaan asunnon sisälle lisärakennusoikeuden mukaisia tiloja ei saa sijoittaa, koska se vaikeuttaisi tulkintaa käytetyn rakennusoikeuden määrästä ja johtaisi helposti tilanteisiin, joissa lisärakennusoikeuden mukaisia varastotiloja käytettäisiin asumiseen. Rakennusvalvonnan tulkinnan mukaan ulkoiluväline- tai irtaimistovarastoja voidaan toteuttaa asuntojen yhteyteen silloin, kun niihin järjestetään kulku vain asunnon ulkopuolelta porrashuoneen kautta.

Pyöräpysäköintitilojen sijoittamista yläkerroksiin rajoittaa käytännössä kustannukset ja suunnitteluvaatimukset. Pyörän kuljettaminen yläkerroksiin edellyttää riittävän suurta hissiä. Asuntojen yhteyteen, mutta niiden ulkopuolelle sijoitettavat pyörävarastot lisäävät tarvittavien palo-ovien määrää. Näillä voisi olla merkittävä kustannusvaikutus verrattuna ratkaisuun, jossa pyöräpysäköinti on toteutettu keskitetysti ulkoiluvälinevarastoon. Vastaavasti pyöräpysäköinnin sijoittaminen tyypillisesti kellarissa sijaitsevien irtaimistovarastojen yhteyteen lisäisi vaatimuksia käytävätilojen mitoitukselle ja voisi johtaa varastotilojen merkittävään tilantarpeen kasvuun. Parvekkeilla olisi huomioitava etenkin varapoistumisteiden vapaana pitäminen. Lisäksi pyöräpysäköinnin sijoittamisella parvekkeille olisi vaikutuksia asumisviihtyisyyteen sekä kaupunkikuvaan.

Pyöräpysäköinnin käytettävyyden kannalta keskeistä on, että pysäköintitiloihin päästään helposti ja sujuvasti, minkä järjestäminen väistämättä vaikeutuu, jos pyörää on kuljetettava pitkä matka rakennuksen sisällä. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen laatimassa pyöräpysäköintiohjeessa on annettu tavoitteeksi, että pyöräpysäköintitiloihin järjestetään kulku niin, että kadulta tai pihalta kuljettaessa matkalla on vain yksi ovi. Jos ovia on useampi, niissä tulisi olla käytössä sähköinen ovenavausautomaattikka. Yleensä käytännöllisin tila pyöräpysäköinnille sijaitsee asuinrakennuksen pohjakerroksessa tai erillisessä varastorakennuksessa pihalla. Kun pyöräpaikat on sijoitettu keskitetysti ja suunniteltu optimimitoitus huomioiden, on ratkaisu kaikista tehokkain ja tilantarve noin 1,5 m²/pyöräpaikka. Pyöräpysäköinnin sijoittaminen valtuustoaloitteessa mainittuihin ”kuolleisiin tiloihin” tai muihin kohtiin, joita ei ole suunniteltu pyöräpysäköinnin tarpeet huomioiden, johtaa yleensä epäkäytännöllisiin, tehottomiin ratkaisuihin, joiden kustannuksetkin ovat todennäköisesti suuremmat.

Nykytilanteessa osa pyöräilijöistä säilyttää pyöräänsä asunnossa, parvekkeella tai irtaimistovarastossa. Tätä perustellaan yleensä sillä, että varsinaiset taloyhtiön pyöränsäilytystilat eivät ole riittävät tarpeisiin nähden: esim. tilaratkaisussa, telinemallissa tai pyörävaraston turvallisuudessa on puutteita, joiden takia pyörää ei haluta niissä säilyttää. Pyöräilyn edistämisen näkökulmasta olisi tärkeämpää korjata näitä puutteita kuin siirtää pyöränsäilytystä yhä enemmän pois ulkoiluvälinevarastoista. Nykyisten ohjeiden puitteissa pyöräpysäköintiä olisi mahdollista toteuttaa monipuolisemmin ja tarjota myös yksilöllisempiä ratkaisuja, kuten pyöräkaappeja tai asuntokohtaisia pyörävarastoja. Tällaisia erikoisratkaisuja olisi mahdollista tarjota myös maksullisena palveluna autopaikkojen tapaan. On kuitenkin rakennuttajasta tai kiinteistön omistajasta kiinni, halutaanko tällaista palvelua toteuttaa.

Espoo on sitoutunut tavoitteeseen olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Pyöräilyn edistäminen on yksi tavoitteen mukaisista toimenpiteistä ja pyöräpysäköinnin kehittäminen on tunnistettu yhdeksi sen osa-alueeksi. Uusissa asuinrakennuksissa pyöräpysäköintiä pyritään kehittämään kaavamääräysten lisäksi etenkin ohjaamalla suunnittelua asemakaava- ja rakentamislupavaiheissa. Pyöräpysäköinnin suunnitteluohjetta päivitetään tarpeen mukaan, kun nykyisestä ohjeesta saadaan riittävästi kokemuksia. Kaavamääräysten päivittämiselle ei katsota toistaiseksi olevan tarvetta.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Espoo sisällyttää parantavat periaatteet pyöräpysäköinnin suunnitteluohjeeseen

Tiedoksi

19**Lautakuntien ja jaostojen sekä viranhaltijoiden päätökset****Päätösehdotus****Kaupunginjohtaja:**

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 25.3.2026 § 18
Edustajan nimeäminen ja toimiohjeen antaminen Kuntarahoitus Oyj:n yhtiökokoukseen 26.03.2026

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 24.3.2026 § 5
Kansallisen veteraanipäivän juhlatilaisuuden järjestäminen 27.4.2026

Lakiasiaintohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 19.3.2026 § 14
Päätös osallistua pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintaan

Lakiasiaintohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 20.3.2026 § 15
Liittyminen Numera Palvelut Oy yhteishankintaan Puhtaanapidon tarvikkeet

Lakiasiaintohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 20.3.2026 § 16
Uutiskirjetyökalun hankintaa koskeva sopimusmuutos

Elinvoimajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 18.3.2026 § 3
Päätös liittyä Voxit-yhteisöön

Elinvoimajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 26.3.2026 § 4
Osallistuminen startupekosysteemiä kehittävään tapahtumaan vuonna 2026

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Kasvun ja oppimisen lautakunnan pöytäkirja 11.3.2026

Toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 17.3.2026 § 8
Päätös tutkimusluvan myöntämisestä tutkimukselle School to Belong - yksinäisyyskysely 2026

Talous- ja hallintojohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 19.3.2026 § 1
Talouskoordinaattori, täyttämättä jättäminen, kasvun ja oppimisen toimialan talousyksikkö, ESPOO-03-1648-25

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Kaupunkisuunnittelulautakunnan pöytäkirja 11.3.2026

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan pöytäkirja 19.3.2026

Toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 13.3.2026 § 6
Tehtäväkohtaisen palkan korottaminen kaupunkiympäristön toimialalla 2026

Toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 13.3.2026 § 7
Kielilisän myöntäminen kaupunkiympäristötoimialalla 2026

Päätös